

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวรำพึง ราชคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลววิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวรำพึง ราชคม

ปี ๒๕๕๕

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม ๒๕๔๕

๒ ๒๕๕๕

ราฟิง ราชคม. (2545). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาكم อำเภอจุน จังหวัดพะเยา.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้
ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาكم อำเภอจุน จังหวัดพะเยา
ปีการศึกษา 2544 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์
ที่ 25 ลงมา จำนวน 8 คน ที่ได้มาจากการถามความสมัครใจและการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และได้รับ
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการรับรู้ด้าน
อาชีพ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ
One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของ t – test (t – test
dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพทั้ง
โดยรวมและรายด้านเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรายด้านนั้นมีการรับรู้ด้านอาชีพด้าน
ความสำคัญของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ
และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF GROUP CAREER COUNSELING ON CAREER AWARENESS OF
MUTHAYOM SUKSA I STUDENT SPHAYALAW WITHAYAKOM SCHOOL
AMPHOR CHUN CHANGWAT PHAYAO

AN ABSTRACT
BY
MISS RUMPUENG RACHAKOM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
October 2002

Rumpueng Rachakom. (2002) : *The Effect of Group Career Counseling on Career Awareness of Muthayom Suksa Student of Phayalaw Withayakhom School, Amphor Chun Changwat Phayao*. Master Thesis, M.Ed : (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Asst. Prof. Dr. Nanta Sooraksa.

The purpose of this research was to study the effects of group career counseling on the career awareness of Mathayom Suksa I Students of Phayawlaw Withayakom School, Amphor Chun Changwat Phayao in the academic year 2001.

The subjects of eight students were randomly selected from the population whose the awareness of career were lower than the twenty-fifth percentile and participated in the Group career awareness. The data were analyzed by t-test.

The research results were as follows :

The career Awareness both total and subtest of Mathayom Suksa I students participated in the group career counseling program significantly increased at .01 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร จิตรสุกุล)
วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศขอบคุณการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุรักษา ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิด และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการและอาจารย์แนะแนว โรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาลือวิทยาคม ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่เป็นกำลังใจในการเรียนและการทำวิจัย

และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ทุ่มเทร่างกายและแรงใจให้โอกาสในการศึกษา และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง จนสามารถศึกษาและทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จ

ร่ำพิง ราชคม

สารบัญ

บทที่	ชื่อเรื่อง , ชื่อวิจัย	หน้า
1	บทนำ.....	
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	✓ ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ.....	5
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ.....	16
3	วิธีดำเนินการค้นคว้า.....	28
	✓ การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	28
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	28
	✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	33
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	37
	✓ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	38
	อภิปรายผล.....	38
	ข้อเสนอแนะ.....	41
	บรรณานุกรม.....	42
	ภาคผนวก.....	47
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design.....	31
2 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของแต่ละบุคคล.....	34
3 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพ โดยแยกตามรายด้านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษา.....	34
4 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพ โดยแยกตามรายด้านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษา.....	35
5 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพโดยรวมและรายด้านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษา.....	35
6 แสดงค่าอำนาจการจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ.....	49
7 การจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ.....	51

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองชั้นประตูดวงรูปแปดเหลี่ยม.....	8
2 ภาพทฤษฎีแสดงการแทนลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมและแสดงความคล้ายคลึงของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การประกอบอาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง อาชีพยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสังคม ทำให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างกัน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อ จิตใจคือ ทำให้บุคคลรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน มองเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่าอีกทั้งแสดงถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้และทำประโยชน์ให้แก่สังคมอีกด้วย สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีอาชีพเพิ่มขึ้นมากมายหลายสาขา ฉะนั้นการเลือกอาชีพจึงมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ บุคคลใดที่สามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน บุคคลนั้นก็มีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จในชีวิต แต่ถ้าเลือกอาชีพไม่เหมาะสมบุคคลก็อาจจะประสบความล้มเหลวเป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต ก่อให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศในที่สุด (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 60) ดังนั้น ถ้าหากบุคคลได้นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการด้านอาชีพอย่างเป็นระบบอาจช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542:17-18) มีแนวการจัดการศึกษาทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เน้นความสำคัญในเรื่องความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ อีกทั้งให้มีนิสัยในการปรับปรุงงานตนเองและสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 2) จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพเป็นอย่างมาก เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง หรือข้อมูลทางอาชีพ หรือข้อมูลในการศึกษาต่ออย่างถูกต้อง และสามารถเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ นวลศิริ เปาโรหิตย์ และ กมล สุตประเสริฐ (2524 : 25) ได้เสนอไว้ว่า ควรให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับความต้องการ ทักษะ ความสามารถ ของตนเอง และได้เรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกอาชีพ

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูแนะแนวและสอนกลุ่มการงานและอาชีพ ได้พบปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพร้อยละ 68 นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพเป็นอย่างไร ไม่ทราบว่าจะเลือกอาชีพอะไรจึงจะเหมาะสมกับตนเอง และถ้าเลือกอาชีพนั้นแล้วควรทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ข้อมูลในการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2543 พบว่า จำนวน 129 คน ศึกษาต่อสายสามัญ จำนวน 84 คน ศึกษาต่อสายอาชีพ จำนวน 29 คน และไม่สามารถติดตามผลได้จำนวน 10 คน นักเรียนที่ศึกษาต่อร้อยละ 52 ไม่พึงพอใจในสาขาที่ตนเองเลือกเรียนส่งผลทำให้การเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแนวทางในการรับรู้ด้านอาชีพให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วงอายุ 13 - 14 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการของ Erik H. Erikson เป็นช่วงที่มีเอกลักษณ์ของตนเองและความสับสนในบทบาทของเอกลักษณ์ (Identity VS. role confusion) เป็นช่วงที่เด็กเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองว่าตนคือใครต้องการอะไร มีความเชื่อ ทศนคติและเป้าหมายชีวิตอย่างไร ถ้าเด็กรู้จักการวางแผนชีวิตที่ดี รู้จักบทบาทของตนเองก็จะทำให้เด็กนั้นไม่เกิดความสับสน (เพ็งพิศ จักรปิง. 2540 : 30) ตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ กิ้นซ์เบิร์ก (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 97 - 99 ; อ้างอิงจาก Ginzberg. 1951. *Occupational Choice: An Approach to A General Theory.*) กล่าวว่า เด็กวัยนี้อยู่ในช่วงพิจารณาความสามารถ (Capacity Stage) โดยจะคำนึงถึงความสามารถในการวางแผนอาชีพ แต่ความรู้ความสามารถยังไม่สมบูรณ์ การเลือกอาชีพยังเป็นการทดลอง นอกจากนี้ ซุปเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 104 - 107 ; อ้างอิงจาก Supper. 1957. *The Psychology of Careers.*) ได้กล่าวว่า เด็กวัยนี้จะอยู่ในช่วงระยะเจริญเติบโต เริ่มพัฒนาการความรู้สึกรู้จักคิดที่มีต่อตนเอง จะให้ความสำคัญต่อความสามารถของตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพ

จะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นมีความพร้อมที่จะพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพแต่ยังขาดการกระตุ้นหรือกระบวนการที่เป็นขั้นตอนในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพอย่างเป็นระบบ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะสร้างความพร้อมและพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้มีเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพที่ชัดเจน มีความรู้ ความเข้าใจตนเองเกี่ยวกับอาชีพ เห็นความสำคัญและคุณลักษณะของอาชีพ มีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ และเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมเข้าสู่อาชีพในอนาคตต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า วิธีการช่วยเหลือนักเรียนด้านอาชีพสามารถพัฒนาได้หลายวิธี เช่น การแนะแนวกลุ่มและรายบุคคล (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 194 - 195) การใช้ชุดแนะแนวอาชีพ (สมปอง สุขตุงการกิติ. 2530 : 66) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (มาริสา เครื่องพนัส. 2536 : 51) การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว (สุวิรัตน์ วิไลรัตน์. 2537 : 63) เป็นต้น

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยให้บุคคลมีการปรับปรุงตนเอง สำรวจและเข้าใจตนเองโดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวยให้กระบวนการกลุ่มดำเนินการไปด้วยความราบรื่น การให้คำปรึกษาด้านอาชีพก็มีบทบาทต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ คือช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจเข้าสู่อาชีพได้ ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 109) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลในกลุ่มได้มีโอกาสได้ระบายนความรู้สึกร ระบายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ แสดงความคิดเห็น ทราบปัญหาของผู้อื่น จึงทำให้แต่ละคนเข้าใจปัญหา ยอมรับปัญหาและกล้าที่จะเผชิญกับปัญหา ทำให้บุคคลได้สำรวจตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น เกิดความคิดและเห็นวิธีการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 110) กล่าวอีกว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะวางโครงการประกอบอาชีพหรือต้องการแก้ปัญหาด้านอาชีพมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสได้แสดงความรู้สึก ได้สำรวจตนเองเพื่อให้เข้าใจตนเอง และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เขาเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า มีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ เนื่องจากนักเรียนเริ่มมีการเลือกเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ถือได้ว่ามีส่วนสำคัญในการศึกษาต่อหรือการประกอบ

อาชีพในอนาคต ถ้านักเรียนไม่เข้าใจตนเอง ไม่มีความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อหรืออาชีพอย่างถูกต้องอาจจะทำให้เกิดการผิดพลาดในการตัดสินใจได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะนำเอาเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มาทดลองใช้กับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เพื่อให้นักเรียนเกิดการรับรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น เป็นการเตรียมความพร้อมในการเลือกอาชีพ และวางแผนการเรียนในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพอย่างเหมาะสมก่อนที่จะนักเรียนจะเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพต่อการรับรู้ด้านอาชีพโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพโดยรวมเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
2. นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพรายด้านเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ครูแนะแนว ครูประจำชั้นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพไปใช้พัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 22 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 8 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สมัครใจ เป็นกลุ่มทดลอง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ด้านอาชีพ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การรับรู้ด้านอาชีพ (Career Awareness) หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความสำคัญของอาชีพ หมายถึง ความเข้าใจถึงความหมาย จุดมุ่งหมาย และองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

1.2 คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ หมายถึง บุคลิกภาพ อุปนิสัย ความสนใจและความสามารถของบุคคลในแต่ละอาชีพต่าง ๆ

1.3 ลักษณะอาชีพ หมายถึง ลักษณะ หน้าที่ ที่สำคัญของงานหรืออาชีพต่าง ๆ

1.4 การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชน ประโยชน์จากการได้รับประสบการณ์จากการทำงานของบุคคล และสื่อต่าง ๆ

1.5 การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการหาข้อมูลในด้านการศึกษาต่อ การเลือกแผนการเรียน ตลอดจนการเลือกอาชีพต่าง ๆ

2. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ และปัญหาของตนเองในการเลือกอาชีพ โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้นำ ทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกในกลุ่มได้มีความรู้ ความเข้าใจ ได้สำรวจตนเองและอาชีพ ช่วยกระตุ้นและช่วยสรุปความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ใช้ความคิดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านอาชีพซึ่งกันและกัน ได้เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ เป็นขั้นสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจ เข้าใจ ยอมรับผู้ให้คำปรึกษา และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

2.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาด้วยการนำเข้าสู่การสนทนา โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ชูลซ์ (Schulz 1998 : 10 - 44) และปรับปรุง วิธีการ ให้เข้ากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจตนเองเกี่ยวกับความต้องการในอาชีพจากสมาชิกกลุ่มและความรู้สึกของตนเองที่มีต่ออาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และสื่อต่าง ๆ ได้แก่ รูปภาพอาชีพ หนังสืออาชีพ โทรทัศน์หรือภาพยนตร์

ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงาน

ขั้นตอนที่ 4 ค้นหาความสามารถของตนเอง ให้เหมาะสมกับอาชีพ

ขั้นตอนที่ 5 หาความชัดเจนในอาชีพที่ตนเองสนใจ ในการสร้างเป้าหมายทางอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อเป็นแนวในการวางแผนไปสู่เป้าหมายในอาชีพ ในระหว่างการให้คำปรึกษาผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้คำปรึกษาโดยใช้คำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด การทวนความ การสรุปความ การสะท้อนความรู้สึก การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจ

2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำแนกออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

- 1.1 ความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ
- 1.2 ความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพ
- 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ
- 1.4 การพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

- 2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- 2.2 ขอบข่ายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- 2.3 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- 2.4 หลักการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- 2.5 ความหมายและลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
- 2.6 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
- 2.7 หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
- 2.8 กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

1.1 ความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ

ทอมสัน (Thompson. 1973 : 203) ได้กล่าวถึง การรับรู้ด้านอาชีพ (Career Awareness) เป็นกระบวนการพัฒนาการทางอาชีพซึ่งจะนำไปสู่แนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยเด็กจะรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา ตลอดจนรับรู้ว่ามีวันหนึ่งเขาจะต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ การทำงานในอนาคตจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา

เคอร์รี่ (Currie. 1975 : 347) ได้กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลใช้ความรู้สึกในประสบการณ์ชีวิตที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาอาชีพ หรือพิจารณาจากความเชื่อมั่นของตนเอง โดยดูจากการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลที่แสดงออกมาว่าเป็นความสนใจ ค่านิยม ความต้องการ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน ข้อมูลทางกิจกรรมที่มีผลดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 119) กล่าวถึงการรับรู้ว่า หมายถึง การที่เด็กเริ่มเรียนรู้ว่า ในโลกนี้มีอาชีพต่าง ๆ มากมาย เด็กจะเริ่มรับรู้โลกของงานรอบ ๆ ตัวเขา โดยครูควรจะช่วยอธิบายให้เด็กเข้าใจในโลกของงานอย่างคร่าว ๆ ให้เด็กสามารถรู้ว่า เครื่องแบบ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้น

ประกอบอาชีพใด อาชีพที่บิดามารดาของเขาประกอบนั้นต่างจากบิดามารดาของเพื่อนอย่างไร มีอาชีพอะไรที่เขาสนใจและอยากรู้รายละเอียดให้มากขึ้น

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 34 ; อ้างอิงจาก Shofstall. 1973. *Career Education Matrix*.) กล่าวถึง การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนว่า นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน ความสำคัญและลักษณะของงานหรืออาชีพต่างๆ ตลอดจนพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความสนใจความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน

เอ็ดวิน และสแตนลีย์ (Edwin and Stanley. 1979) กล่าวถึงการรับรู้ในอาชีพว่าเป็นพัฒนาการทางอาชีพ ที่แสดงถึงการรับรู้ของบุคคลที่สัมพันธ์กับงาน โดยตระหนักว่างานมีความสัมพันธ์กับอาชีพ ตระหนักว่าคนเราต้องประกอบอาชีพ เป็นการที่บุคคลเริ่มมีความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ มีการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสนใจ ทักษะคติ และค่านิยมต่ออาชีพต่าง ๆ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การรับรู้ด้านอาชีพเป็นขั้นตอนการพัฒนาการทางด้านอาชีพ ซึ่งแสดงถึงการรับรู้ เข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความสำคัญและลักษณะอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ความสนใจ ความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงานได้

1.2 ความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพ

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพว่า นักเรียนจะต้องรู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเองเป็นอย่างดี รวมถึงรู้จักโลกของงาน ก็จะทำให้สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 34 ; อ้างอิงจาก Shofstall. 1973. *Career Education Matrix*.) กล่าวว่า นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน ความสำคัญ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ รวมถึงพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความสนใจ ความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

จากความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพพอสรุปได้ว่า นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ได้สำรวจโลกของงานและอาชีพ สำรวจตนเองว่ามีความสนใจ ความสามารถ ความถนัดในด้านใดเพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจโลกของงานยิ่งขึ้น ทำให้สามารถเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

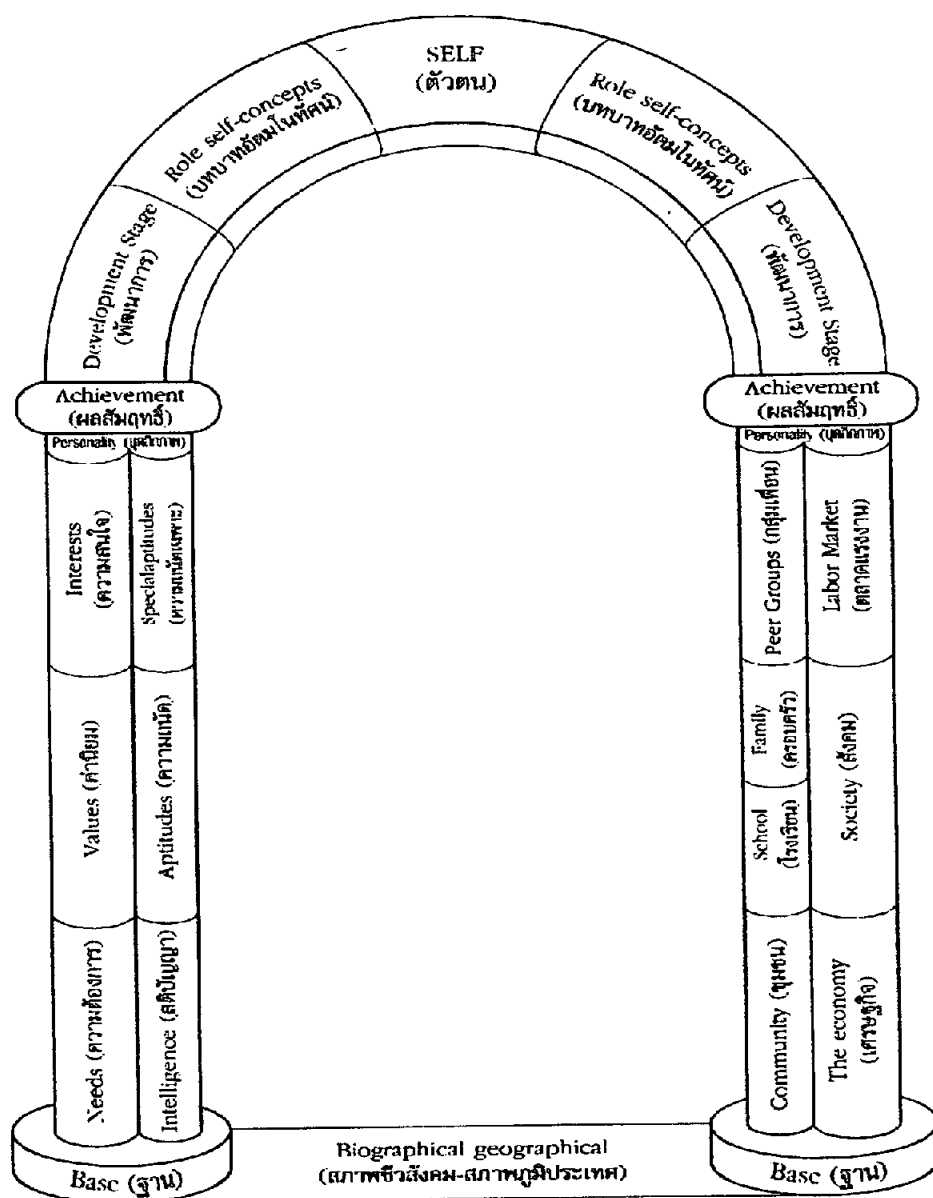
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ ได้แก่ ทฤษฎีอัตมโนทัศน์ และทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 ทฤษฎีอัตมโนทัศน์ (Self Concept Theory)

อัตมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง คือ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้ เป็นสิ่งที่บุคคลพิจารณาตนเองว่าเป็นคนอย่างไร มีความหมายเช่นเดียวกับการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ดังที่อิงลิช และอิงลิช (สจวร์ต วิลล์. 2537 : 9 ; อ้างอิงจาก

English and English. 1958 : 486-488) ให้คำอธิบายว่า อัตมโนทัศน์ คือ ความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อตนเองรวมทั้งความรู้ ความรู้สึก และทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาเชื่อว่า พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกเป็นผลเนื่องมาจากอัตมโนทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความนึกคิด ความรู้สึก ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการปรับตนเอง แลรวมถึงความสามารถของตนเองด้วย ดังที่ รอเจอร์ (Rogers. 1951 : 494) ให้ความเห็นว่า การที่จะเข้าใจพฤติกรรมของคนนั้นจะต้องศึกษาความคิดของบุคคลให้มากที่สุดเพราะพฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นผลเนื่องมาจากความนึกคิดและทัศนคติที่มีต่อตนเอง ดังนั้น อัตมโนทัศน์ จึงพัฒนามาตั้งแต่วัยทารก เมื่อเด็กโตขึ้นก็สามารถแยกได้ว่าอะไร เป็นอะไร เมื่อเด็กสามารถพูดได้ เด็กจะมีการพัฒนาอัตมโนทัศน์ และการรับรู้คุณค่าของตนเองเร็วขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการมีชีวิตในโรงเรียน เด็กจะได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมใหม่ โดยการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อน และครู ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองและอัตมโนทัศน์

ซูเปอร์ (นันทา สุริรักษา. 2543 : 2-3 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1990. *Career Development : Self-Concept Theory.*) ได้สรุปอิทธิพลเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ที่มีต่อการเลือกอาชีพ เสนอแบบจำลอง " ชุมประตู " (Archway model) แสดงดังภาพประกอบ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พื้นฐานทางชีวสังคม และเศรษฐกิจสังคม ของบุคคลมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านอาชีพของบุคคล ไม่ว่าจะเป็น ลักษณะบุคลิกภาพ หรือปัจจัยทางสังคม ได้แก่สภาพเศรษฐกิจ ชุมชน โรงเรียน ครอบครัว สภาพสังคม กลุ่มเพื่อน และตลาดแรงงาน ซึ่งมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อลักษณะภายในของบุคคล ได้แก่ ความต้องการ สติปัญญา ค่านิยม ความถนัดเฉพาะทาง และความสนใจ ดังจะเห็นได้จากที่แสดงในรูปที่ 1 ว่าปัจจัยทางชีวสังคมและสภาพแวดล้อม ส่งผลให้บุคคลเลือกอาชีพ ซึ่งเป็นฐานให้พัฒนาสู่ความเป็นตนเอง (Self) เมื่อสภาวะแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคม ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป การเลือกอาชีพก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย บุคคลจำเป็นต้องรู้เรื่องอาชีพและธรรมชาติของอาชีพนั้น ๆ เพื่อนำมาซึ่งเจตคติ อันจะส่งผลกระทบต่ออาชีพของบุคคลในอนาคต

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองซุ่มประตูลองซูเปอร์

1.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ (Theory of Vocational Development)

ซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 104 – 107 ; อ้างอิงจาก Supper. 1957. *Vocational Development : A Framework for Research.*) ได้ศึกษาแบบแผนหรือแบบฉบับของอาชีพเป็นระยะยาวถึง 20 ปี และได้เสนอขั้นพัฒนาการด้านอาชีพเป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงแรกเกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองหรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มพัฒนาจากการถือตนตามแบบบุคคลสำคัญในครอบครัวหรือในโรงเรียน ในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้ เด็กจะมีความต้องการและความเพ้อฝันมาก ส่วนความสนใจและความสามารถจะมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อเด็กได้มีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้น และได้มีโอกาสทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น ทั้งนี้จำแนกเป็นระยะย่อย ๆ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจเรื่องอาชีพ ระยะนี้เด็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต

ระยะที่ 2 ระยะเพ้อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4 – 10 ปี เป็นระยะที่เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพ้อฝัน และอาจมีการเล่น หรือการแสดงบทบาทตามความเพ้อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11 – 12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยจะใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และกิจกรรมต่าง ๆ

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 13 – 14 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ ของตน และมีความต้องการอยากจะทำหรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ ขั้นนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพขณะอยู่ในโรงเรียน โดยสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือจากงานอดิเรก หรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้น ๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มหาประสบการณ์จากการทำงาน จากกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับขั้นการสำรวจนี้แบ่งเป็นระยะย่อย ๆ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอน อยู่ในช่วงอายุ 15 – 17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาอาชีพตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสการได้งานทำ สำหรับในระยะนี้นั้น จะมีการลองเลือกปฏิบัติ อภิปรายการทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และประสบการณ์อื่น ๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ หรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ระหว่างอายุ 18 – 21 ปี ระยะเป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาจากลักษณะของตนเอง ลักษณะของงานอาชีพ และโอกาสที่จะได้งานทำ เป็นระยะที่บุคคลเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน เตรียมตัวให้พร้อมในการทำงาน

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 22 – 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้

ตัดสินใจเลือกอาชีพ และเริ่มทดลองปฏิบัติงาน หรือทำงานในอาชีพที่เลือกนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุ 25 – 44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้ปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงาน เพื่อจะได้ยึด

อาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้น ๆ ของขั้นสร้างหลักฐานนี้อาจมีการทดลองงานและเปลี่ยนงานอยู่บ้างแต่บางคนก็อาจจะไม่มีการทดลองงานหรือเปลี่ยนงาน สำหรับขั้นนี้แบ่งเป็นระยะย่อย ๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 25 – 30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงาน หากว่าบุคคลนั้นไม่พึงพอใจในงาน ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกหนึ่งหรือสองครั้ง จึงจะพบงานที่ยึดเป็นอาชีพที่ถาวร สำหรับบางคนอาจไม่มีระยะนี้ คือเขาจะประกอบอาชีพที่ถาวรเลยไม่มีการเปลี่ยนงาน

ระยะที่ 2 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 31 – 44 ปี ระยะนี้บุคคลเริ่มทำงานตามแผนอาชีพที่กระจำจัด เพื่อสร้างงานให้มีความมั่นคงและพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นการคงไว้ซึ่งความมั่นคงในอาชีพ หรือขั้นของชีวิตที่มั่นคง อยู่ในช่วงอายุ 45 – 64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วและสร้างความก้าวหน้า และความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นความเสื่อมถอย เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปี ขึ้นไป ขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีการเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญาและพลังทางร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงาน และหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจมีกิจกรรมอื่น หรืองานครึ่งเวลา หรืองานอดิเรกทดแทนงานในอาชีพเดิม สำหรับขั้นนี้จำแนกเป็นระยะย่อย ๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะลดการทำงานลง อยู่ในช่วง 65 – 70 ปี เป็นช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพการทำงานในอาชีพของตน การทำงานของบุคคลในช่วงนี้จะช้าลง บางคนมีการเปลี่ยนหน้าที่การงาน ลักษณะงาน หรืออาจจะทำงานเป็นบางเวลา

ระยะที่ 2 ระยะเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง คือตั้งแต่อายุ 71 ปี ขึ้นไป เป็นช่วงของการพักผ่อน หยุดประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง แต่บางคนอาจจะทำงานไปเรื่อย ๆ จนถึงอายุขัย

ส่วนกินช์เบิร์ก (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 97–99 ; อ้างอิงจาก Ginzberg. 1951. *Occupational Choice An Approach to A General Theory*) ได้พัฒนาทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพมาจากทฤษฎีการเลือกอาชีพ โดยแบ่งช่วงการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะของเพ้อฝัน (Fantasy Period) เป็นระยะที่เด็กมีอายุประมาณ 6 – 11 ปี ในระยะนี้เด็กจะคิดเกี่ยวกับอาชีพในรูปของความปรารถนา เด็กไม่สามารถที่จะประมาณความสามารถหรือโอกาส หรือขอบเขตต่าง ๆ ของความจริงได้ เด็ก ๆ จะเชื่อว่าเขาสามารถจะเป็นสิ่งที่เขาต้องการจะเป็นไปได้ ตลอดทั้งความสามารถของตนเอง โดยเด็กคิดฝันเองว่า เมื่อโตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไรก็ได้ เช่น คิดจะเป็นแพทย์ ตำรวจ ทหาร พยาบาล เป็นต้น โดยอาจจะได้รับอิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือต่าง ๆ

ระยะที่ 2 ระยะพิจารณาเลือกอาชีพ โดยยังไม่ตัดสินใจแน่นอน (Tentative Period) เป็นระยะที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 11 - 17 ปี ในระยะนี้เด็กจะพิจารณาเลือกอาชีพจากลักษณะของตนเอง เช่น จะนำความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนมาร่วมพิจารณาเลือกอาชีพ ในบางครั้งเด็กก็จะพิจารณาจากลักษณะอาชีพตามที่พบเห็นหรือตามที่ตนเข้าใจแต่ยังมิได้พิจารณาองค์ประกอบหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ทั่วถึง การเลือกอาชีพในระยะนี้ยังไม่แน่นอน ระยะที่ 2 นี้ จำแนกเป็นระยะย่อย ๆ ได้ 4 ระยะ คือ

1. ระยะความสนใจ (Interest Stage) อยู่ในช่วงอายุ 11 – 12 ปี ระยะนี้ความสนใจ

เป็นพื้นฐานสำคัญในการเลือกอาชีพ โดยเด็กจะไม่คำนึงถึงความสามารถที่แท้จริง เพียงแต่ตระหนักว่าความสามารถเป็นสิ่งจำเป็นในการเลือกอาชีพด้วยเหมือนกัน

2. ระยะความสามารถของตนเอง (Capacity Stage) อยู่ในช่วงอายุ 13 – 14 ปี เด็กจะเริ่มประเมินความสามารถของตนเองและพิจารณาเลือกอาชีพ โดยใช้ความสนใจและความสามารถของตนเองเป็นหลักในการพิจารณา

3. ระยะพิจารณาค่านิยม (Value Stage) อยู่ในช่วงอายุ 15 – 16 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้จะเป็นการพิจารณาจากค่านิยมของเด็กโดยที่เด็กจะเริ่มสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ตนเองต้องการในชีวิต

4. ระยะของการเปลี่ยนแปลง (Transition Stage) เป็นช่วงสุดท้ายของระยะนี้โดยทั่วไปเด็กจะเริ่มสุขุมขึ้นและพิจารณาสิ่งต่าง ๆ จากข้อเท็จจริงและตัดสินใจได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม ความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนเอง เขาจะตระหนักได้ว่าการตัดสินใจของเขาจะเป็นผลต่อเนื่องไปในอนาคตของเขาด้วย

ระยะที่ 3 ระยะของความเป็นจริง (Realistic Period) อยู่ในช่วงอายุ 17 ปี จนถึงวัยผู้ใหญ่ ในระยะนี้บุคคลจะพิจารณาเลือกอาชีพโดยพิจารณาตนเองและพิจารณาอาชีพประกอบกันตามสภาพความเป็นจริงและข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น โอกาสที่จะได้เตรียมการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพนั้น ๆ การเลือกอาชีพในระยะนี้จึงมิใช่การเพื่อผ่นอีกต่อไป แต่เป็นการผสมผสาน รอมชอมกันระหว่าง ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และค่านิยมของตนเองกับโอกาสที่จะเป็นไปได้ในสภาพการณ์จริง ระยะนี้แบ่งเป็นขั้นต่าง ๆ ดังนี้

1. ระยะของการสำรวจ (Exploration Stage) บุคคลจะสำรวจอาชีพต่าง ๆ ว่าอาชีพใดเหมาะสมกับตนเอง โดยคำนึงถึงความสนใจและค่านิยมของตนเอง เพื่อพยายามที่จะตัดสินใจให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น เช่น ลองเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ หรือหาประสบการณ์ในการทำงาน

2. ระยะของการรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ (Crystallization Stage) อยู่ในช่วงอายุ 20 ปีขึ้นไป ขั้นนี้บุคคลพร้อมที่จะเลือกอาชีพ เนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ มีความชัดเจน เกิดการยอมรับความสามารถของตนเองและได้คำนึงถึงจุดประสงค์ของอาชีพที่จะเลือก เป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายก่อนที่จะเตรียมฝึกฝนหาความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่ตนเองเลือก

3. ระยะการเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงและหาความชำนาญ (Specification Stage) เป็นการตัดสินใจที่เฉพาะเจาะจงลงไปและเริ่มวางแผนที่จะเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง มิใช่เป็นเพียงแต่การตัดสินใจกว้าง ๆ ว่าจะประกอบอาชีพด้านใดเท่านั้น ในระยะนี้บุคคลจะหาความรู้เพิ่มเติมและฝึกฝนประสบการณ์เฉพาะอาชีพ ถ้าปรากฏว่างานที่เลือกไว้นั้นไม่เหมาะสมกับตนเอง บุคคลก็จะไปเข้ารับการฝึกฝนเฉพาะอาชีพด้านใดด้านหนึ่งเพิ่มเติมเพื่อเป็นการหาความรู้ เพื่อเตรียมเลือกอาชีพใหม่ต่อไป

จากทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนานักเรียนด้านอาชีพจะต้องพัฒนาตั้งแต่เด็กและวัยเด็กจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความสนใจ และความสามารถ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเลือกอาชีพ (วัชร ทรัพย์มี. 2522 : 118 ; อ้างอิงจาก Rol. n.d.)

1.3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

ฮอลแลนด์ (Holland. 1966 : 2 - 4) กล่าวว่า “ บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ” และ “บุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน” นอกจากนี้ “บุคลิกภาพเฉพาะอย่างจะมี

ความสัมพันธ์กับอาชีพเฉพาะอย่าง” และ “บุคลิกภาพแต่ละแบบจะมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ” โดยบุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถ ทั้งยังเปิดโอกาสให้ได้แสดงทัศนคติหรือ เจตคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา ตลอดทั้งมีโอกาสแก้ปัญหาที่ประสบได้สมบทบาท และหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าว ฮอลแลนด์ ได้ตั้งทฤษฎีเลือกอาชีพโดยมีแนวคิดพื้นฐาน 4 ประการ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 77 ; อ้างอิงจาก Holland. 1973. *Making Vocational Choices : A Theory of Careers.*)

ประการที่ 1 อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกทางบุคลิกภาพ บุคคลจะเลือกอาชีพโดยย่อมแสดงว่าบุคลิกภาพของเขาจะปรากฏออกมาในทิศทางนั้นด้วย และบุคลิกภาพของบุคคลโดยทั่วไปแบ่งตามลักษณะสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ 6 ลักษณะงานคือ ลักษณะแรกคือ งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (Realistic = R) ลักษณะที่สองคือ งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative = I) ลักษณะที่สามคือ งานศิลปะทุกรูปแบบ รวมทั้ง ดนตรี วรรณกรรม และการละคร (Artistic = A) ลักษณะที่สี่คือ งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการติดต่อกับบุคคลอื่น ตลอดทั้งงานบริการการศึกษาและสังคม (Social = S) ลักษณะที่ห้าคือ งานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ งานจัดการ งานค้าขาย (Enterprisng = E) และลักษณะที่หกคือ งานหรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม มีแบบแผน ความเป็นระเบียบ ตลอดทั้งงานสำนักงานและเสมียน (Conventional = C)

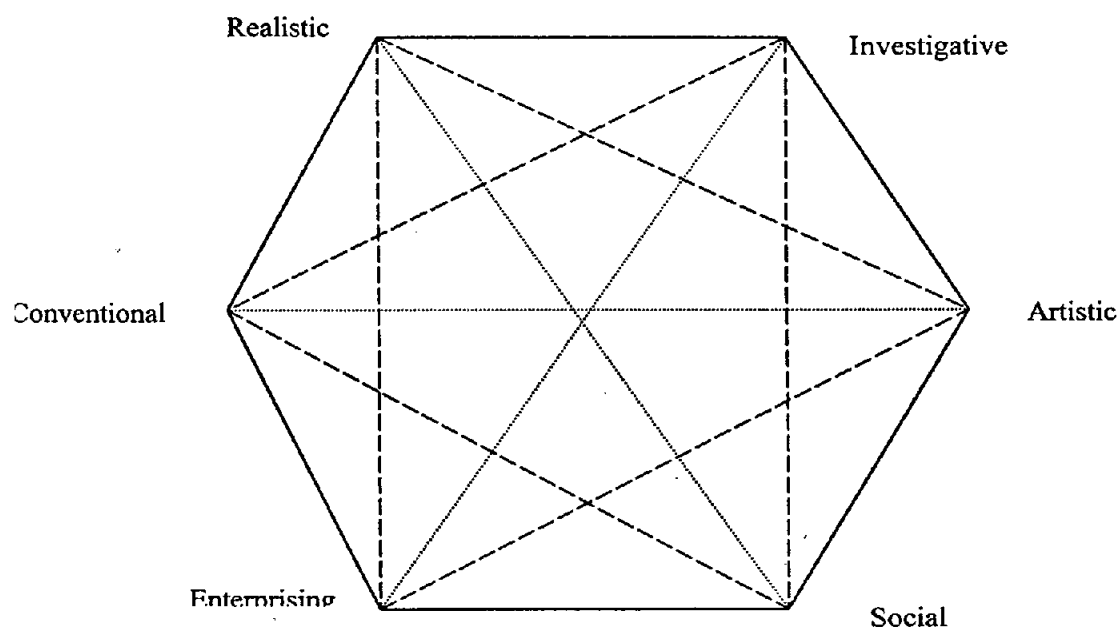
นอกจากนี้ บุคลิกภาพแต่ละรูปแบบที่แบ่งตามลักษณะของสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพเป็นผลจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ และแรงผลักดันส่วนบุคคล ตลอดทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประสิทธิภาพเหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบนี้จะกลายเป็นคนสนใจ จนในที่สุดความสนใจตลอดทั้งความสามารถเฉพาะบุคคลจะกำหนดให้บุคคลคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

ประการที่ 2 บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล มีความสัมพันธ์กับชนิดของสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลนั้น ดังนั้นบุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าหางานหรืออาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของเขา

ประการที่ 3 บุคคลจะค้นหา (Search for) สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงเจตคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา

ประการที่ 4 บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ดังนั้นเมื่อสามารถทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคลแล้ว ก็จะทำให้ทราบผลที่จะติดตามมาของบุคคลนั้นด้วย เช่น การเลือกอาชีพ ความสำเร็จในอาชีพ ตลอดทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางการศึกษาอาชีพ และสังคมด้วย

ฮอลแลนด์เชื่อว่าความสนใจในอาชีพและความชอบในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ดังนั้น การเลือกอาชีพจึงเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพของบุคคล นอกจากนี้ ความพอใจในอาชีพ ความมั่นคงในอาชีพ และสัมฤทธิ์ผลในอาชีพยังขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพ และสิ่งแวดล้อมของงานแต่ละชนิด ซึ่งบุคลิกภาพและประเภทและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง ดังนั้น เมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเน บุคลิกภาพลักษณะอื่นด้วย ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ภาพหกเหลี่ยมแสดงการแทนลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคลและแสดงความคล้ายคลึงของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม

—————	กลุ่มซึ่งอยู่ใกล้ชิด	มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด
.....	กลุ่มซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกัน	มีความคล้ายคลึงกันน้อยที่สุด
-----	กลุ่มซึ่งมีกลุ่มอื่นคั่นกลาง	มีแบบอย่างที่ไม่คล้ายคลึงกัน

1.4 การพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

ในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพนักเรียนควรจะได้รู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 37 ; อ้างอิงจาก Shofstall. 1973. *Career Education Matrix*.)

1. พัฒนาการและความก้าวหน้าด้านอาชีพ
2. โลกของงานอาชีพ
3. คุณลักษณะของงานแต่ละประเภท
4. คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ
5. งานและอาชีพในชุมชน
6. ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ที่เรียนกับอาชีพ
7. การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ โดยพิจารณาถึงความสนใจ ความต้องการ ความสามารถ การเรียน และการมีประสบการณ์ในอาชีพ

วรรณ พรมบุญย์ (2526 : 8) กล่าวว่า การพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเรียนรู้ความคิดเห็นส่วนตัวของแต่ละคน ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง
2. ให้นักเรียนตระหนักในเรื่องความหลากหลายของงาน
3. ให้นักเรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของงานที่มีต่อกัน
4. ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจข้อจำกัดของงานแต่ละอย่าง
5. ให้นักเรียนสามารถตัดสินใจและเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตน
6. ให้นักเรียนเกิดทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอน กระบวนการ และชนิดของงาน
8. ให้นักเรียนเข้าใจสภาพของสังคม โลกของงาน และตลาดแรงงานในปัจจุบัน
9. ให้นักเรียนสามารถใช้เวลาว่างในแต่ละวันอย่างมีประสิทธิภาพ
10. ให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความคิดเห็น และเจตคติส่วนตัวของตนต่อผู้อื่น
11. ให้นักเรียนสามารถวางแผนล่วงหน้าและมองเห็นผลดีของการวางแผน
12. ให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานและบทบาทของแต่ละคนในงานนั้น ๆ ได้
13. ให้นักเรียนเรียนรู้ลักษณะของงานแต่ละอย่างที่ต้องใช้ทักษะและความสามารถต่างกัน
14. ให้นักเรียนสามารถวางแผนอนาคตของตนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในภายภาคหน้า

นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 62 - 63) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนเกี่ยวกับอาชีพ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การรู้จักและเข้าใจตนเอง (Self Awareness) เน้นขั้นตอนที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการ ความสามารถ บุคลิกภาพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของตนเอง

ขั้นที่ 2 การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ (Career Awareness) เน้นขั้นตอนการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกของงานอย่างกว้าง ๆ ดังนี้

ประการแรก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสำรวจเกี่ยวกับตนเองและช่วยให้เข้าใจตนเองได้ดีขึ้น

ประการที่สอง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่สาม ให้ข้อมูลประเภทหรือกลุ่มอาชีพ

ประการที่สี่ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ความชอบไม่ชอบเกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่ห้า ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทและความสำคัญของอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่หก ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทของบุคคลที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ

ขั้นที่ 3 การปฐมนิเทศเกี่ยวกับอาชีพ (Career Orientation) เน้นขั้นตอนของการสำรวจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยศึกษาเกี่ยวกับความรู้ องค์ประกอบและทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับแต่ละอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคมและสภาพของงาน ที่มีผลต่อจิตใจของผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ความสำคัญของงานนั้น ๆ ตลอดจนการเตรียมการช่วยเหลือนักเรียนในการกำหนดเป้าหมายของอาชีพในอนาคต

ขั้นที่ 4 การเตรียมตัวเกี่ยวกับอาชีพ (Career Preparation) เน้นการเตรียมตัวที่จะเข้าสู่อาชีพ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่เกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะเข้าสู่อาชีพและในขั้นนี้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อจะช่วยให้การเลือกอาชีพของนักเรียนประสบผลสำเร็จ

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

มาลวี (Malvey. 1985 : 3273) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการศึกษาอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการศึกษาอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น

โซลเวย์ (Solvay. 1988 : 1439) ได้ศึกษาผลของการรับรู้ด้านอาชีพที่มีต่อความรู้และทัศนคติในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นประถมที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพที่มีความรู้และทัศนคติในการเลือกอาชีพสูง

ไมล์ส (Miles. 1988 : 2527) ได้ศึกษาผลของการสอนการรับรู้ด้านอาชีพ และแนวคิดในการตัดสินใจเลือกอาชีพแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐนิวยอร์ก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพและแนวคิดในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีทัศนคติต่ออาชีพสูงขึ้น

คอร์โซ (Corso. 1991 : 188) ได้ศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา รัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปร การรับรู้ด้านอาชีพ เพศ และเชื้อชาติของนักเรียน

1.5.2 งานวิจัยในประเทศ

สมปอง สุขตุงการกิติ (2530 : 66) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยชุดแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาริสา เครื่องพนัส (2536 : 36) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการรับรู้ด้านอาชีพขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวรรณ์ วิไลลักษณ์ (2537 : 63) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 28 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่ม

ทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิลัน ทำไร่ (2538 : 40) ได้ศึกษาผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 24 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้การแนะแนวเป็นกลุ่มและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้การแนะแนวเป็นกลุ่มมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นนุช จงเจริญทรัพย์ (2541 : 61) ได้ศึกษาผลของการจัดบริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชวรานุบำรุง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 45 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้การจัดบริการสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการทดลองมีการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ สรุปได้ว่า การรับรู้ด้านอาชีพ สามารถพัฒนาได้โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้ชุดแนะแนวอาชีพ กิจกรรมกลุ่ม การแนะแนวเป็นกลุ่ม ตลอดจนทั้งชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ซูเปอร์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 91 ; อ้างอิงจาก Supper. 1960. *Career Pattern Study Monograph 2*) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคลยอมรับตนเอง พัฒนาตนเอง ผสมผสานส่วนที่เป็นบุคลิกภาพของตนกับบทบาทของอาชีพ ให้เข้ากับสภาพความเป็นจริง และนำความพึงพอใจมาสู่ตนเองและสังคม

ไครท์ส (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 77 ; อ้างอิงจาก Crites. 1981. *Career Counseling : Models, Methods, and Materials*) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพมิใช่เป็นเพียงแต่กระบวนการให้ข้อมูลเท่านั้นทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างมีความหมาย มิใช่เรื่องของการให้และรับโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเท่านั้น

สวัสดี เรืองฉาย (2521 : 74) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพเปรียบเสมือนการเลือกคู่ระหว่างผู้รับคำปรึกษากับอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องรู้จักทั้งสองฝ่ายดี และจะต้องแนะนำให้ผู้รับคำปรึกษาจะต้องนำวิธีที่จะให้ทั้งสองฝ่ายเข้ากันได้อย่างสนิทสนม เพื่อความสุขของชีวิตต่อไป

พล แสงสว่าง (2529 : 55) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาด้านอาชีพ ให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง รู้จักโลกของงานอาชีพ รู้จักตั้งเป้าหมายการประกอบอาชีพ เลือกอาชีพ เตรียมตัวเข้าประกอบอาชีพ ตลอดจนจนสามารถได้รับการบรรจุงานที่เหมาะสมกับตนเอง

คมเพชร จัตรศุกกุล (2521 : 35) กล่าวถึง ความสำคัญของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพในโรงเรียนว่า โครงการแนะแนวอาชีพที่ดี และสมบูรณ์นั้นประกอบด้วยโครงการให้คำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ด้วย และเป็นบริการที่เด็กจำนวนมากมีความต้องการ และจำเป็นต้องได้รับคำปรึกษาด้านอาชีพจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ เพราะไม่ทราบว่า จะทำอย่างไรกับการเลือกอาชีพของตนเอง ไม่รู้เรื่องอาชีพ หรือบางคนมีอุปสรรคด้านอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ระดับสติปัญญา อิทธิพลของพ่อแม่ ค่าใช้จ่ายของสังคม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคล ยอมรับตนเอง พัฒนาตนเอง เข้าใจโลกของงานและเข้าใจกระบวนการเลือกอาชีพ เพื่อให้การเลือกอาชีพ เป็นไปด้วยความมั่นใจ พึงพอใจ และพัฒนาตนเองได้ ตลอดจนเตรียมพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2.2 ขอบข่ายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

โดยทั่วไปพิจารณาจากลักษณะของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและปัญหาที่สำคัญของผู้รับ คำปรึกษา มอร์ริส และฟอเรสต์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2529 : 96 – 97 ; อ้างอิงจาก Morrill and Forest. 1970) มีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมี 4 ลักษณะ คือ

1. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยการให้ข้อมูลที่สำคัญ และการให้คำปรึกษาของผู้รับคำปรึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น
2. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยเน้นการสร้างทักษะในการตัดสินใจให้แก่ผู้รับคำปรึกษา
3. การให้คำปรึกษาที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบุคคลกับการดำเนินชีวิต ของบุคคล การให้คำปรึกษาในลักษณะนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะเน้นถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพการวางแผนเพื่อ ประกอบอาชีพ การสร้างทักษะการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพหรือการดำเนินชีวิตที่บุคคลจะ ต้องประสบตลอดชีวิต
4. การให้คำปรึกษาที่เน้นการสร้างความสามารถเพื่อให้มีความมั่นใจในตนเอง

2.3 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 92) กล่าวว่า การให้ คำปรึกษาด้านอาชีพมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้รับบริการให้มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจโลกของงานอาชีพ และเข้าใจกระบวนการเลือกอาชีพ เพื่อให้สามารถเลือกอาชีพด้วยความมั่นใจ พึงพอใจ และเหมาะสมกับ ตนเอง ตลอดจนการเตรียมพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงการประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 89) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ช่วยให้ผู้รับคำ ปรึกษาตระหนักถึงความต้องการและค่านิยมของตนเพื่อพิจารณาว่าความต้องการและค่านิยมนั้นมีอิทธิพลต่อ จุดมุ่งหมาย เช่น จะเลือกอาชีพอย่างไร มีขั้นตอนในการวางแผนเลือกอาชีพอย่างไร จึงจะบรรลุ เป้าหมาย

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2527 : 28 - 33) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น จะสามารถช่วย บุคคลในด้านอาชีพได้ดังนี้คือ

1. ช่วยเพิ่มพูนการเข้าใจตนเอง เพื่อรู้จักความสามารถ ทักษะ จุดเด่นและความสนใจที่บุคคลมี เพื่อประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง
2. ช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจให้แก่บุคคล ซึ่งการตัดสินใจนี้มีความหมายตั้งแต่การเลือก วิชาเรียน เพื่อนำไปสู่การเลือกอาชีพที่ต้องการ เข้าสู่อาชีพตลอดจนการเปลี่ยนอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลได้ มีทิศทางในการตัดสินใจที่มีประโยชน์ และตรงกับความต้องการของเขามากที่สุด
3. ช่วยเพิ่มพูนวุฒิภาวะทางอาชีพให้แก่บุคคล ซึ่งวุฒิภาวะทางอาชีพในที่นี้หมายถึง ความรอบรู้ ที่เกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ในเรื่องของอาชีพ ตลอดจนถึงทักษะต่าง ๆ ในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ตามขั้นอายุ

4. เพิ่มหรือเปลี่ยนตัวเลือกทางอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ช่วยปรับปรุงทักษะในการสมัครงาน
6. ช่วยเพิ่มพูนความพึงพอใจในงานอาชีพ

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพที่มีจุดมุ่งหมายช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับตัวให้เข้ากับงาน มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจโลกของงานอาชีพ และเข้าใจกระบวนการเลือกอาชีพ เลือกอาชีพด้วยความมั่นใจ จึงจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.4 หลักการในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมีหลักการดังต่อไปนี้คือ (วัชร ทรัพย์มี, 2523 : 91 – 94)

1. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจเรื่องการปรับตัวของบุคคลเป็นอย่างดี ปัญหาพัฒนาการด้านอาชีพ และการเลือกอาชีพสัมพันธ์กับปัญหาด้านอารมณ์ เพราะเกี่ยวข้องกับการความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อตนเอง ดังนั้นการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจึงสามารถช่วยให้บุคคลปรับตัวในชีวิตได้ (Super, 1960 : 197) หากบุคคลสามารถแก้ปัญหาด้านอาชีพได้แล้วก็จะทำให้บุคคลนั้นปรับตัวให้ดีขึ้น

2. ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องพัฒนาการด้านอาชีพโดยจะต้อง ตระหนักว่าการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ไม่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องมาหลายขั้นตอนของชีวิตตั้งแต่วัยเด็กมาแล้ว กระบวนการพัฒนาการด้านอาชีพก็เหมือนกับพัฒนาการด้านอื่น ๆ โดยมีแบบเฉพาะของแต่ละบุคคล และพัฒนาในอัตราที่ต่างกัน ดังนั้นในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจึงอาจเป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการด้านอาชีพแต่ไม่จำเป็นต้องมีจุดประสงค์ให้ผู้รับคำปรึกษาทุกคนตัดสินใจเลือกอาชีพ

3. ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพควรตระหนักว่านักเรียนหลายคนมีความประสงค์จะประกอบอาชีพไม่ตรงกับโอกาสความถนัด และความสามารถของตนเอง เป็นความประสงค์ที่จะประกอบอาชีพ ซึ่งห่างไกลจากที่เป็นได้จริง ดังนั้นในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน

4. ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพตระหนักว่า การพยายามหาอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละคนอย่างสมบูรณ์แบบนั้นเป็นเรื่องยากมาก แม้จะเป็นความจริงที่ว่ามีบางอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละคน และบางอาชีพไม่เหมาะสมกับเขา แต่เนื่องจากข้อจำกัดในสังคมเรื่องตลาดแรงงาน ฉะนั้นผู้ให้คำปรึกษาจึงควรช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางจะเหมาะสมกว่า

5. ผู้ให้คำปรึกษาควรคำนึงถึง การพิจารณาเรื่องการเลือกอาชีพของผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนเป็นเรื่องที่ซับซ้อน การที่ผู้รับคำปรึกษาบางคนคาดหวังว่า ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยพิจารณาได้ว่าอาชีพใดจะเหมาะสมกับเขา โดยใช้เวลาพิจารณาอันสั้น และไม่มีทางเลือกเลย ตลอดจนไม่จำเป็นต้องช่วยตนเองเลยนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจึงควรชี้แจงให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงลักษณะในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพที่ถูกต้อง ใช้เวลาและความร่วมมือจากเขามาก และช่วยลดการเสี่ยงในการเลือกอาชีพลง แต่อาจมีความไม่แน่นอนหลงเหลืออยู่บ้าง

6. ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้รับคำปรึกษา เพราะบางคนต้องการข้อมูล บางคนต้องการความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ปัญหา บางคนต้องการความช่วยเหลือในเรื่องความขัดแย้งทางอารมณ์ ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจึงควรจะต้องรู้ความต้องการของผู้รับคำปรึกษา และการช่วย

เหลือที่แตกต่างกันไปซึ่งอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น อาจใช้วิธีสะท้อนความรู้สึก หรือใช้วิธีตีความหมาย หรือใช้วิธีให้ผู้รับคำปรึกษาบรรยายอารมณ์

7. ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องเน้นสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะมีสัมพันธภาพที่ดีก็ต่อเมื่อผู้ให้คำปรึกษามีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับคำปรึกษา เข้าใจความรู้สึก มีความจริงใจ ปราศจากอคติ สามารถสื่อความหมายระหว่างกันและกันได้อย่างดี ผู้รับคำปรึกษามีความไว้วางใจ และศรัทธาในตัวผู้ให้คำปรึกษา

8. ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจึงควรต้องให้ความสนใจองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพทั้งองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อมของผู้ให้คำปรึกษาดังนี้ คือ

8.1 องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมาจากตัวบุคคล ได้แก่ ความสามารถ ความถนัด ทักษะ ความรับผิดชอบ ความพยายาม เป็นต้น

8.2 องค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคล ได้แก่ ค่านิยม ความสนใจ จุดหมายในชีวิต ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ

8.3 องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ฐานะ โอกาสในสังคม เกี่ยวกับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ข้อกำหนด หรือลักษณะของอาชีพหรือการศึกษา

8.4 องค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พ่อแม่ เพื่อน ครูหรือบุคคลแวดล้อมอื่น ๆ

ทิพวรรณ กิตติพร (2531 : 115) การให้คำปรึกษาทางอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาควรยึดหลักที่สำคัญ ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ความไว้วางใจแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา
2. สนใจในอารมณ์ ความรู้สึก ของผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อขจัดปัญหา

ทางอารมณ์ก่อน

3. เข้าใจถึงเรื่องพัฒนาการด้านอาชีพและทฤษฎีการเลือกอาชีพ
4. คำนึงถึงความต้องการของผู้มาขอรับคำปรึกษา
5. พิจารณาถึงคุณลักษณะและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของผู้มาขอ

รับคำปรึกษา

6. ส่งเสริมให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาดัดสันใจเลือกอาชีพและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
- สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 92 - 95) ได้เสนอหลักการให้คำปรึกษาดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องไม่ตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาให้ผู้รับคำปรึกษาเพียงแต่ร่วมกันช่วยกันปัญหาที่แท้จริง และช่วยกันวางแผน เพื่อแก้ปัญหาให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เหมาะสม

2. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องร่วมกันค้นหา ค่านิยม ทัศนคติต่ออาชีพ สถิติปัญหา ประสบการณ์ วุฒิภาวะของอาชีพของผู้รับคำปรึกษา

3. ผู้ให้คำปรึกษา ควรนำทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ หรือทฤษฎีการเลือกอาชีพมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพอย่างเหมาะสม

4. บางครั้งปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ หรือพัฒนาการด้านอาชีพของผู้รับคำปรึกษามีปัญหาด้านอารมณ์อยู่ด้วย ต้องเน้นการให้คำปรึกษาเพื่อขจัดอารมณ์ก่อน

5. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับคำปรึกษาโดยสร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อให้

ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ มีทัศนคติที่ดี มีความศรัทธาในตัวผู้ให้คำปรึกษาที่จะร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา หรือการวางแผนพัฒนาตนเองไปสู่การตัดสินใจเลือกอาชีพ

6. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้รับคำปรึกษา เพื่อที่จะให้บริการให้ตรงกับปัญหา และความต้องการของผู้รับคำปรึกษาให้มากที่สุด

7. ผู้ให้คำปรึกษาต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ อาทิเช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สติปัญญา ความถนัด ประสบการณ์ ทักษะ ฯลฯ ปัจจัยที่เกี่ยวกับโครงสร้างของค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมทางการทำงาน จริยธรรมในการทำงาน ความต้องการอำนาจ ความปลอดภัย ฯลฯ ปัจจัยที่เกี่ยวกับโอกาสอยู่ในเมืองหรือชนบท โอกาสในการประกอบอาชีพ ขอบเขตในการประกอบอาชีพ ฯลฯ

จากหลักการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ พอสรุปได้ว่า ก่อนจะให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาควรสร้างสัมพันธภาพที่ดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ มีทัศนคติที่ดี ศรัทธาในตัวผู้ให้คำปรึกษาพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องไม่ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาควรช่วยกันค้นหาปัญหา และช่วยกันวางแผนเพื่อแก้ปัญหาตามขั้นตอน ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และค่านิยมในการเลือกอาชีพของผู้รับคำปรึกษา

2.5 ความหมายและลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

มีผู้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพไว้ดังนี้

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 110 - 111) ได้กล่าวถึงความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะวางแผนโครงการประกอบอาชีพหรือต้องการจะแก้ปัญหาด้านอาชีพมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกภายในกลุ่มมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึก ได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตนเองเพื่อให้เข้าใจตนเองยิ่งขึ้น ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดในการวางแผนโครงการในอนาคต ในการแก้ปัญหา หรือปรับปรุงตนเอง กับทั้งได้ฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีความรู้สึกขัดแย้ง หรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ไม่ใช่เขาคนเดียวที่มีปัญหาหรือมีสิ่งที่จะต้องตัดสินใจ และเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนได้เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เขาเกิดความรู้สึกภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้

สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 108) ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลในกลุ่มได้มีโอกาสระบายความรู้สึก ระบายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ แสดงความคิดเห็น ทราบปัญหาของผู้อื่น จึงทำให้แต่ละคนเข้าใจปัญหา ยอมรับปัญหาและกล้าที่จะเผชิญปัญหา การพิจารณาปัญหาและสาเหตุแห่งปัญหาทำให้บุคคลได้สำรวจตนเอง ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น การแสดงความรู้สึก และการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกแต่ละคน ทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเกิดความคิดและเห็นวิธีการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง

นอกจากนี้ ชูลซ์ (Schulz. 1998 : 1 -10) ยังให้ความสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคลต่อการสำรวจเกี่ยวกับอาชีพ โดยผ่านการเข้ากลุ่มอย่างเป็นทางการด้านอาชีพ จึงเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ เป็นการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักเกี่ยวกับอาชีพ จากที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงวิธีการหลาย ๆ วิธีแต่ก็ยังไม่เพียงพอ บุคคลอาจจะรู้ข้อเท็จจริงและประทับใจในอาชีพ บุคคลมีความสามารถที่ใช้ข้อมูลนั้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมุ่งที่จะส่งเสริม

ข้อมูลทางด้านอาชีพของสมาชิกและกระตุ้นการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพของบุคคล เพื่อช่วยให้บุคคลได้ค้นพบความต้องการของตัวเองที่มีต่ออาชีพ เพื่อกระตุ้นและเพิ่มรูปแบบ วิธีการในการค้นหาอาชีพนั้น หมายถึงสมาชิกจะได้รับประสบการณ์ที่มีคุณภาพของข้อมูลเพิ่มขึ้น โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

จากความหมายและลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลที่มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง แก้ไขปัญหาด้านอาชีพตรงกัน และวางแผนเพื่อประกอบอาชีพ โดยผู้รับคำปรึกษาปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่มและมีผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้กำลังใจและช่วยเหลือกัน เพื่อพิจารณาปัญหา และหาแนวทางแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง และได้สำรวจตนเองมากขึ้น

2.6 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 111) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพประกอบด้วยจุดประสงค์ 4 ประการคือ

1. เพื่อวางแผนโครงการด้านอาชีพ หรือตัดสินใจเลือกอาชีพ
2. เพื่อให้เข้าใจตนเองดีขึ้น ทั้งความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และความต้องการ ตลอดจนรู้จักการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ
3. เพื่อให้มีพัฒนาการด้านอาชีพที่สมวัย
4. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสวงหาจุดมุ่งหมายในชีวิต ได้สำรวจตนเอง ได้รับฟังความคิดเห็นที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง เพื่อให้เกิดความคิดเห็นในการวางแผนโครงการเลือกอาชีพกว้างขวางขึ้น

สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 110) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพดังนี้

1. เพื่อการสำรวจตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจตนเองดีขึ้น ทั้งความสนใจ ความถนัด

ความสามารถ ค่านิยม และความต้องการ

2. เพื่อเพิ่มวุฒิภาวะทางอาชีพ
3. เพื่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เพื่อวางแผนดำเนินการ เพื่อการประกอบอาชีพตามจุดมุ่งหมาย
5. เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพหรือการเข้าสู่อาชีพ
6. เพื่อการพัฒนาตนเองซึ่งจะช่วยให้มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 105) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ คือ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความเข้าใจตนเอง คุณลักษณะของตนเอง วางแผนเกี่ยวกับอนาคตทางอาชีพและตัดสินใจเข้าสู่อาชีพที่ดีที่สุดสำหรับตนเองนอกจากนี้ การให้คำปรึกษาด้านอาชีพยังมีจุดประสงค์ดังนี้ คือ

1. เป็นการให้ข้อมูลทางอาชีพและข้อมูลเกี่ยวกับโลกของงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล
2. เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนและการวางแผนอาชีพ
3. ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้บทบาทสมมติหรือการเล่นละคร
4. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
5. เพื่อให้เกิดการยอมรับและการเข้าใจซึ่งกันและกันของสมาชิกกลุ่มในการเสริมสร้างให้เกิดความ

กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจ รวมทั้งทักษะทางสังคมที่เขาอาจจะขาด ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อการวางแผนทางอาชีพของบุคคลทั้งสิ้น

จากข้อความดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้น ทั้งความถนัด ความสามารถ อาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน เลือกและตัดสินใจด้านอาชีพต่อไป

2.7 หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

วัชร ทรัพย์มี (2529 : 3) กล่าวว่า หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างแน่นอน และให้สมาชิกของกลุ่มได้ทราบทั่วกัน
2. กระบวนการให้คำปรึกษาจะเน้นสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 เปิดโอกาสให้สมาชิกเกิดความรู้สึก ทัศนคติ ค่านิยมของตนเอง กล้าเผชิญปัญหา

ยอมรับความจริง

2.2 สนับสนุนให้สมาชิกมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีการให้ความคิดเห็นและยอมรับ

คำวิจารณ์ของเพื่อน

2.3 ให้สมาชิกได้พัฒนาข้อมูล โครงการ และปัญหาของสมาชิกแต่ละคน

2.4 ให้สมาชิกทบทวนข้อมูลของตนเอง และนำมาสัมพันธ์กับโครงการในอนาคต

2.5 อภิปรายเฉพาะประเด็นที่สมาชิกทุกคนสนใจ

3. สมาชิกทุกคนจะต้องรักษาความลับในเรื่องที่กลุ่มอภิปราย และจะไม่มีการบังคับ

ให้สมาชิกเปิดเผยข้อมูลที่ตนเองไม่เต็มใจจะเปิดเผย

4. สมาชิกของกลุ่มควรมีประมาณ 6 – 8 คน

5. การเลือกสมาชิกกลุ่มที่มีปัญหาหรือความต้องการตรงกัน

6. ผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นผู้นำกลุ่ม ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับข้อมูล การสร้างบรรยากาศที่จะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 105) กล่าวว่า หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพจะเน้นในเรื่องการสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา บรรยากาศของการอบอุ่น การยอมรับ และเข้าใจกันและกันของสมาชิกกลุ่มในการเสริมสร้างให้เกิดความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจะได้พิจารณาตนเอง ข้อมูลทางอาชีพ และโลกของงานอาชีพ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 109) กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพไว้ว่า สมาชิกทุกคนต้องร่วมรับฟังความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน เปิดโอกาสให้สมาชิกได้สำรวจตนเอง ทำการค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ ตลอดจนสำรวจบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพต่าง ๆ อภิปรายถึงกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้อง ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทุกคนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

จากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ยอมรับและเข้าใจซึ่งกันและกัน ได้สำรวจตนเอง ค้นหาหาข้อมูลด้านอาชีพ

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ กำหนดเป้าหมายด้านอาชีพร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาและตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ไครท์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 90 ; อ้างอิงจาก Crites. 1981 *Career Counseling : Models, Methods, and Materials*) ได้รวบรวมและผสมผสานทฤษฎีทางอาชีพเข้าด้วยกัน แล้วพัฒนาและกำหนดเป็นรูปแบบการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เรียกว่ารูปแบบการให้คำปรึกษาของไครท์ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. ขั้นวินิจฉัย (Diagnosis)

เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษายามวิเคราะห์ถึงปัญหาของผู้มาขอรับคำปรึกษา มีลำดับขั้นดังนี้

1.1 แยกประเภทของผู้มาขอรับคำปรึกษาตามลักษณะของปัญหาที่มี เช่น กลุ่มที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่ตัดสินใจ เลือกอาชีพไม่ได้ หรือกลุ่มที่มีปัญหาเลือกอาชีพที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง

1.2 ค้นหาสาเหตุของปัญหา ซึ่งอาจเกี่ยวพันถึงความวิตกกังวล การขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษา

1.3 การใช้แบบทดสอบเพื่อช่วยให้ทราบกระบวนการในการตัดสินใจเลือกอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษา

2. ขั้นกระบวนการช่วยเหลือ (Process)

เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างการสัมภาษณ์ในระหว่างการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาอาจเริ่มจากการเก็บข้อมูลจากผู้มาขอรับคำปรึกษาเพื่อสำรวจดูว่าผู้มาขอรับคำปรึกษามีวุฒิภาวะทางอาชีพในระดับใด หรือมีความต้องการและความพร้อมที่จะรับผิดชอบในการตัดสินใจมากขึ้นเพียงใด จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยผู้มาขอรับคำปรึกษาให้เข้าใจปัญหาชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบในการดำเนินชีวิตของตน

3. ขั้นแสดงการคาดหวังของผล (Outcomes)

การให้คำปรึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะ และชนิดของปัญหา โดยทั่วไปแล้วจะเน้นในเรื่องความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การวางแผนการประกอบอาชีพที่เหมาะสม และการปรับตัวทางอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาควรพิจารณาว่าการให้คำปรึกษาบรรลุถึงวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จะเห็นได้ว่าการคำให้คำปรึกษาทางอาชีพทุกรูปแบบที่กล่าวมานั้น มีความเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาทางการศึกษา ทางอารมณ์และส่วนตัว ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องพิจารณาถึงสภาวะทางอารมณ์ควบคู่ไปกับการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เช่น ผู้มาขอรับคำปรึกษาก็มีปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ นอกจากนี้ยังเกี่ยวพันใกล้ชิดกับการให้คำปรึกษาทางการศึกษา เนื่องจากผู้มาขอรับคำปรึกษาจำเป็นต้องทราบข้อมูลในการวางแผนการประกอบอาชีพ ในขณะที่เดียวกันตัวผู้มาขอรับคำปรึกษาไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และไม่สามารถวางแผนการศึกษา และประกอบอาชีพได้เหมาะสม ย่อมเป็นสาเหตุให้เกิดความคับข้องใจ และความขัดแย้งทางอารมณ์ได้เช่นกัน

ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ และพยายามช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้เกิดการสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

บุชเชอร์ (Butcher, 1982 : 204–208) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสำรวจ (Exploration Stage) เป็นระยะของการส่งเสริมให้บุคคลรู้จักตนเองเพิ่มขึ้น สร้างความไว้วางใจ ให้กำลังใจสมาชิกโดยการสร้างความเป็นกันเองและให้ข้อมูลย้อนกลับโดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับสภาวะที่เป็นอุปสรรคด้านจิตใจ และการแสดงความคิดเห็นโดยให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง ส่งเสริมให้บุคคลรู้จักตนเองโดยวิธีการสำรวจ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจ ทักษะและความสามารถโดยการทดสอบ ประเมินผล การเปิดเผยตนเอง และการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยการใช้แบบทดสอบความสนใจ และความถนัด การสนับสนุนให้ฝึกคิด การให้แสดงออกโดยการพูด การใช้ตัวแบบและการเสริมแรงส่งเสริมให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับต่อกัน

2. ขั้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง (Transistion Stage) เป็นระยะของการส่งเสริมให้บุคคลประเมินตนเองอย่างถูกต้องและเป็นจริงโดยการประสานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและโลกของงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลและสนับสนุนให้สมาชิกร่วมมือกันหาวิธีแก้ปัญหาทางอาชีพ ให้สมาชิกใช้ความรู้เกี่ยวกับตนเองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ การจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมส่วนตัวและค่านิยมของสังคม ให้สมาชิกแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมและสิ่งที่มีความหมายของแต่ละบุคคล มีการประเมินความพึงพอใจและข้อมูลย้อนกลับจากการสื่อสารแต่ละอย่างของสมาชิกด้วยการใช้แบบฝึกหัดการเสริมสร้างค่านิยม บทบาทสมมุติ การชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งในใจ การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกและการจัดข้อขัดแย้งภายในใจ

3. ขั้นดำเนินการ (Action Stage) เป็นระยะการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการตั้งเป้าหมายทางอาชีพที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อตระหนักในตนเองและทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจในอาชีพ เน้นถึงความรับผิดชอบส่วนบุคคลในการนำความรู้เกี่ยวกับตนเองมาสัมพันธ์กับโอกาสการทำงาน และการยุ่งเกี่ยวกับสังคม ให้สมาชิกร่วมมือช่วยเหลือกันตั้งเป้าหมายการสำรวจและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอาชีพต่อกัน กำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทางอาชีพในระยะสั้น

นอกจากนี้ ชูลซ์ (Schulz, 1998 : 10 - 11) ได้กำหนดขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 กล่าวถึงการเข้ากลุ่มของสมาชิก การสำรวจตนเองเกี่ยวกับอาชีพ และแสดงความคิดเห็นความชอบไม่ชอบเกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สนับสนุนให้ฝึกคิดความรู้สึกของตนเองที่มีต่ออาชีพ ส่งเสริมให้ข้อมูลย้อนกลับต่อสมาชิกกลุ่ม

ขั้นที่ 2 กล่าวถึงการสำรวจข้อมูลด้านอาชีพต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจ ประสพการณ์ด้านอาชีพจากสื่อต่าง ๆ ให้สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่ออาชีพ

ขั้นที่ 3 กล่าวถึงสมาชิกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ตามความสนใจ ความสามารถของตนเอง ความพึงพอใจในอาชีพของบุคคล

ขั้นที่ 4 กล่าวถึงการพิจารณาค้นหาความต้องการเกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพที่ตนเองเลือกตามความเหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถตนเอง

ขั้นที่ 5 กล่าวถึงการหาความชัดเจนในอาชีพที่ตนเองสนใจ สร้างเป้าหมายทางอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนไปสู่เป้าหมายทางอาชีพ ที่วางไว้

จากทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของ ชูลซ์ (Schulz. 1998 : 4 - 8) มุ่งให้กระบวนการกลุ่ม โดยมีพื้นฐานมาจากแรงจูงใจการพัฒนาบุคคล และทักษะในการแก้ปัญหาจาก สมมติฐานที่ว่า การที่บุคคลมีมุมมองที่คับแคบ และบิดเบือนมีผลอย่างยิ่งต่อการแก้ปัญหา ซึ่งการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคลเป็นจุดสำคัญในการลดปัญหานี้ โดยกระบวนการกลุ่มสามารถช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคล โดยการมองตนเอง และจากการให้ข้อมูลย้อนกลับของสมาชิกกลุ่ม

การรับรู้ (Perception) เป็นการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ได้เมื่อความกลัวลดลง การรับรู้ที่ดีขึ้น สำหรับการรับรู้แบบจำกัดนั้นมักจะมองเพียงด้านเดียว ซึ่งจะมีอยู่ 3 แบบคือ

1. มองเห็นอย่างที่เราเคยเห็นมาก่อน ทักษะคิดแบบไม่ยืดหยุ่น ยึดติด
2. มองเห็นบางสิ่งบางอย่างและปฏิเสธบางอย่าง บุคคลจะเลือกในสิ่งที่สังเกตได้เท่านั้น
3. การป้องกันตนเองโดยความผิดของตัวเองไปให้คนอื่น

สำหรับการรับรู้แบบขยายนั้นหมายถึงการกระตุ้นให้บุคคลมองดังนี้

1. มองสิ่งต่าง ๆ ในมุมมองที่กว้างขึ้นกว่าเดิมที่เคยมอง
2. มองทางเลือกต่าง ๆ ให้กว้างขึ้นกว่าเดิม
3. ลดการมองในเชิงลบของภาพลักษณ์ในตนเอง

ระดับของความเชื่อมั่น (Level of Confidence)

ความคิดรวบยอดของตนเอง เป็นสิ่งที่มีพลังสามารถเปลี่ยนได้แต่ไม่รวดเร็วมาก ความคิดรวบยอดของตนเองบางครั้งเราก็เรียกสั้น ๆ ว่า ภาพพจน์ของตนเอง บางทีก็เรียกว่า อีโก้ (Ego) ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะถูกพิจารณาในลักษณะต่าง ๆ มากมาย เช่น ความสามารถ ทักษะ บุคลิกลักษณะ ความอดทน เมื่อได้รับการกระทบกระเทือนบุคคลก็จะป้องกัน ปกป้อง หรือหลบหนี

ผลสะท้อนกลับ (Feedback) กิจกรรมหลาย ๆ วิธีที่เกิดขึ้นค่อนข้างบ่อยในกลุ่มเป็นการเปิดเผยตนเอง สิ่งที่เราคิดเกี่ยวกับตนเองและผลสะท้อนกลับ คนอื่นคิดกับเราอย่างไร ทั้งสองอย่างนี้เป็นโครงสร้างที่เรียกว่า งาน จากการเปิดเผยตนเอง รวมกับผลสะท้อนกลับ เมื่อสมาชิกถูกให้บอกชื่องานที่เขาชอบมากที่สุดและชอบน้อยที่สุดโดยที่เขาจะบอกคนอื่นและสะท้อนกลับว่าเขาคิดเกี่ยวกับตัวของเขาเองอย่างไร

ความพึงพอใจในงาน (Job Satisfiers) ความพึงพอใจในงานนั้นมีย่อประกอบที่สำคัญคือ เงิน เกียรติยศ สถานภาพ การเห็นคุณค่าในตัวเอง และ ความเป็นผู้นำ ในระหว่างการเข้ากลุ่มสมาชิกจะถูกถามให้พิจารณางานที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น สมาชิกพบความพอใจอะไรนอกจากเงินในขณะทำงาน โดยกระตุ้นให้สมาชิกพิจารณาแง่ดีของงานในด้าน การบริการ เกียรติ การทำงานเป็นทีม ความเชี่ยวชาญในงาน เพื่อจัดระดับของบุคคล ให้ความสำคัญแต่ละบุคคลเพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพและทางเลือก

อัตมโนทัศน์ด้านทักษะ ความสนใจ (The Concept of Interests - Skills) สิ่งแรกที่พบตามความรู้สึกว่าลักษณะด้านวัฒนธรรมยังมีมากขึ้น ความสนใจของคนงานและทักษะได้รับการพิจารณาในกลุ่มน้อยมาก สิ่งเหล่านี้เป็นหัวใจของการทำงานในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและการจัดตำแหน่งของงาน

โปรแกรมของกลุ่ม สันนิฐานว่าการประเมินความสนใจและทักษะโดยบุคคลอื่นเป็นผู้ประเมินมีความสำคัญน้อยกว่า การประเมินตนเอง สำหรับการประเมินตนเองนั้นทำโดย การทดสอบ หรือการวินิจฉัยที่แตกต่างออกไป หลังจากประเมินก็จะมีเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นจากกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ สรุปได้ว่า ระยะเริ่มแรกของการเข้ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษาจะต้องอาศัยการสร้างสัมพันธภาพ เป็นสื่อกลางในการที่จะนำกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมาย โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้มี ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเกิดการยอมรับ ไว้วางใจ เข้าใจตนเองและยอมรับผู้อื่น ทั้งในเรื่องส่วนตัวและโลกของงาน

มีความรับผิดชอบร่วมกัน สามารถแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสร้างจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับอาชีพ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพของ วิลเลียม ชูลซ์ เป็นแนวในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดยปรับปรุง วิธีการให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

2.9.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ไฮก์ (Haig, 1981 : 3882-A) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทางอาชีพ(group career counseling program) ที่มีต่อภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 12 จำนวน 159 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 85 คน และกลุ่มควบคุม 74 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมในโปรแกรมการให้ปรึกษาทางอาชีพซึ่งมีกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วย การรู้จักตนเอง การค้นหาประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม โดยกลุ่มจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การวางแผนทางอาชีพ โดยใช้เวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาทางอาชีพแบบกลุ่มมีคะแนนภาวะทางอาชีพด้านทัศนคติสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญแต่คะแนนภาวะทางอาชีพด้านความสามารถของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ทาเวรา (Taveira, 1987 : 74 : 17261) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในประเทศโปรตุเกส โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มภาวะทางอาชีพของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ สามารถเพิ่มภาวะทางอาชีพของ นักเรียนในกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดวิส (Davis, 1984 : 2763 - A) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการศึกษาอาชีพศึกษากับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อการตัดสินใจและภาวะทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยอินเดีย จากการศึกษพบว่า ผลการสอนอาชีพศึกษากับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีต่อการตัดสินใจและภาวะทางอาชีพไม่แตกต่างกัน

2.9.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สิดากุลฤทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่อภาวะทางอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาทางอาชีพแบบกลุ่มมีคะแนนภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชูลี อเชนทร์เดชา (2534 : 60) เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษา ภายหลังการทดลอง พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทนา กาโหลทอง (2537 : 52) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โครงการเรียนรู้เสริมขนูปถัมภ์

อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ มีการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปวรพรรณ ผาลิกา (2541 : 75) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพและนักศึกษาที่ได้รับข้อเสนอแนะทางอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพสามารถพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลอง
- / 4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภोजุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 22 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภोजุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 8 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สมัครใจเป็นกลุ่มทดลอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 88 คน ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. คัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมาจำนวน 22 คน
4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนในข้อที่ 3 เพื่อถามความสมัครใจในการเข้ากลุ่ม มีจำนวน 16 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร จำนวน 8 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 6 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม จากหลักการวิจัยทางการศึกษาของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 160 -167)

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ จากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการสร้างแบบสอบถาม

1.3 ศึกษาแบบสอบถามการแนะแนวอาชีพของ กฤษณา จันทรวินาศ (2527 : 46 - 52) แบบสอบถามความสำคัญด้านอาชีพของ สมปอง สุขตฤณการกิจ (2530 : 124 - 130) สุรรัตน์ วิไลลักษณ์ (2537 : 199 - 206) และวิลัน ทำไร่ (2538 : 110 - 115)

1.4 ผู้วิจัยสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่ที่นักเรียนสนใจนั้นเป็นอาชีพที่นักเรียนคุ้นเคยและพบเห็นในท้องถิ่น แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ และให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษารั้งนี้

1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยนำแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 42 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนจันทวิทยา อําเภोजัน จังหวัดพะเยา ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 100 คน และนำมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หาค่าคะแนนรายข้อของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าอำนาจจำแนกเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปได้จำนวน 32 ข้อ เพื่อมาใช้ในการทดลอง (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 211)

1.7 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร KR. - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 - 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8317

ลักษณะของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

<u>คำชี้แจง</u>	แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพเป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ
<u>คำแนะนำ</u>	ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาเลือกคำตอบจาก ก , ข, ค ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวและทำเครื่องหมาย (x) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. ความสำคัญของอาชีพ

0. ข้อใดที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้บุคคลหางานทำเพื่อประกอบอาชีพ

- ก. เพื่อความมั่นคงในชีวิต
- ข. เพื่อให้มีชื่อเสียงแห่งวงศ์ตระกูล
- ค. เพื่อให้คนอื่นยอมรับ ยกย่องตนเอง

2. ลักษณะอาชีพ

00. นักเรียนคิดว่าลักษณะอาชีพใดที่ทำงานร่วมกับคนจำนวนมาก ใช้ความสามารถในการพูด ชักจูง โน้มน้าวให้บุคคลอื่นเกิดความเชื่อถือได้

- ก. พนักงานธุรการ
- ข. พนักงานขายของ
- ค. ครู

3. คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอาชีพ

000. สมศรี เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน คุณสมบัติในข้อใดที่จำเป็นสำหรับสมศรีมากที่สุด

- ก. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ข. สวย รูปร่างดี
- ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ

0000. โรงเรียนของนักเรียนได้จัดโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เพราะต้องการให้นักเรียนได้รับสิ่งใด

- ก. ได้รับผลกำไร
- ข. ได้รับประสบการณ์โดยตรง
- ค. ได้รับการยกย่องจากอาจารย์และเพื่อน ๆ

5. การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

00000. นักเรียนคิดว่าข้อใดต่อไปนี้มีผลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน

- ก. เลือกตามพ่อ - แม่
- ข. เลือกตามเพื่อน และบุคคลใกล้ชิด
- ค. เลือกตามความถนัด ความสามารถของตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ตรงกับเฉลยและให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ไม่ตรงกับเฉลย

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับ ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ของ ชูลซ์ (Schulz, 1998 : 16 - 44) พร้อมทั้งศึกษาค้นคว้า เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางกำหนด ขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยดูความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่แก้ไขตามข้อ 2.2 มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยา อําเภोजุน จังหวัดพะเยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2544 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2545 ณ ห้องแนะแนว โรงเรียนพญาลอวิทยา (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ One – Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังกณ สายยศ. 2538 : 249) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง แบบ One – Group Pretest – Posttest Design

ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

T_1	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลอง
X	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
T_2	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลองผู้วิจัยให้กลุ่มทดลอง ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2544 แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ขณะทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพตามโปรแกรมที่กำหนดไว้เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2544 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2545

3. ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพชุดเดียวกับฉบับที่ทดสอบก่อนทดลอง แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

วิธีจัดกระทำข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 คำมัญฐาน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ เทคนิค 25% ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ใช้ค่าถามการรับรู้ด้านอาชีพที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 211)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ โดยใช้สูตร KR - 20 ของ กูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 - 198)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-test ตามสูตรของการทดสอบความแตกต่างของข้อมูล t-test dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 104 - 106)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ที่ยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่าที่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ตาราง 2 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้
คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	21	25
2	19	26
3	16	27
4	17	27
5	20	25
6	18	27
7	19	25
8	22	26

ตาราง 3 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพโดยแยกตามรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและ
หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

คนที่	ความสำคัญของอาชีพ		คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ		ลักษณะอาชีพ	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	3	4	5	6	6	7
2	3	4	4	6	5	7
3	2	4	4	7	5	7
4	3	4	5	7	4	6
5	2	4	5	6	6	7
6	2	4	5	7	5	7
7	3	4	4	6	5	7
8	3	3	6	7	6	7

ตาราง 4 แสดงคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพโดยแยกตามรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

คนที่	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ		การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	4	5	3	3
2	4	5	3	4
3	3	4	2	5
4	2	5	3	5
5	4	5	3	4
6	3	4	3	5
7	4	5	3	3
8	4	5	3	4

ตาราง 5 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

การรับรู้ด้านอาชีพ	การทดลอง	N	X	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ความสำคัญของอาชีพ (รายด้าน)	ก่อน	8	0.57	0.52	10	16	5**
	หลัง	8	0.84	0.35			
คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ (รายด้าน)	ก่อน	8	1.03	0.71	14	28	7**
	หลัง	8	1.41	0.53			
ลักษณะของอาชีพ (รายด้าน)	ก่อน	8	1.14	0.71	13	23	8.88**
	หลัง	8	1.49	0.35			
การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ (รายด้าน)	ก่อน	8	0.76	0.76	10	16	5**
	หลัง	8	1.03	0.46			
การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ (รายด้าน)	ก่อน	8	0.62	0.35	10	20	3.41**
	หลัง	8	0.89	0.83			
การรับรู้ด้านอาชีพ (โดยรวม)	ก่อน	8	4.11	2.00	56	444	7.26**
	หลัง	8	5.62	0.93			

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพทั้งโดยรวมและรายด้าน เพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพต่อการรับรู้ด้านอาชีพทั้งโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพโดยรวมเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพรายด้านเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 22 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่สนใจ เป็นกลุ่มทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

วิธีดำเนินการทดลอง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ One-Group Pretest-Posttest Design
2. ก่อนทดลองผู้วิจัยให้กลุ่มทดลอง ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2544 แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)
3. ขณะทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดีเวลา 15.30 - 16.30น. ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2544 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2545
4. ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนทดลอง แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)
5. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

วิธีจัดทำข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่ามัธยฐาน
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ เทคนิค 25% ตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ กูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)
3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t – test ตามสูตรของการทดสอบความแตกต่างของข้อมูล t – test dependent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพทั้งโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภोजุน จังหวัดพะเยา พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภोजุน จังหวัดพะเยา ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพสามารถพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ในการให้คำปรึกษาระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนได้ดำเนินไปภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ไว้วางใจ และทำทางที่เป็นมิตร นักเรียนจึงมีท่าทางที่ผ่อนคลาย เป็นกันเอง ยอมรับซึ่งกันและกัน มีความมั่นใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองต่อกลุ่ม และรับฟังปัญหาเรื่องราวของนักเรียนในกลุ่ม นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มต่างให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ให้ความสะดวก ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529 : 109) กล่าวว่า กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลในกลุ่มได้รับโอกาสได้ระบายความรู้สึก ระบายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ แสดงความคิดเห็น ทราบปัญหาของผู้อื่น จึงทำให้แต่ละคนเข้าใจปัญหา ยอมรับปัญหา และกล้าที่จะเผชิญกับปัญหา ทำให้บุคคลได้สำรวจตนเองเกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น อีกทั้ง วัชร ทรัพย์มี (2537 : 52) กล่าวอีกว่า การให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้นจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองได้

ทราบถึงความสนใจ จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง จุดมุ่งหมายด้านอาชีพ และได้ฝึกการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทนา กาไหลทอง (2537 : 52) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ผลศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของซูลี คเซนทร์เดชา (2534 : 58) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางผลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ มีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางผลศึกษาสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพแต่ละด้านเพิ่มขึ้น หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพด้านความสำคัญของอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงความสำคัญของอาชีพ จุดมุ่งหมายในอาชีพ และองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ กิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมให้สมาชิกได้สำรวจเกี่ยวกับงานอาชีพ ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ข้อมูลซึ่งกันและกันจากเพื่อนสมาชิกและขณะเดียวกันก็ได้รับข้อมูลจากผู้ให้คำปรึกษาในการอธิบาย ข้อเสนอแนะ ทำให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนมีการสำรวจบุคลิกภาพ อุปนิสัย ความสนใจ และความสามารถของตนเองให้เหมาะสมกับอาชีพ ซึ่งชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 34 ; อ้างอิงจาก Shofstall. 1973. *Career Education Matrix*) กล่าวว่านักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ รวมถึงพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความสนใจ ความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพเพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า จากการที่นักเรียนได้อภิปรายถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ นักเรียนได้กล่าวว่า “คนที่จะเป็นพยาบาล ต้องมีความรับผิดชอบ คล่องแคล่ว ละเอียดยรอบคอบ มีร่างกายสมบูรณ์ มีส่วนสูงตามที่เขากำหนดไว้” จากกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านสภาพร่างกายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และยังได้สำรวจตนเอง ชักถามแสดงความคิดเห็นและการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดการตระหนักถึงความรู้ความสามารถของตนเองที่จะนำไปพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาของตนเองในอนาคต

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพด้านลักษณะของอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนได้รับรู้เข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ รู้รู้ถึงหน้าที่ของงาน ความสำคัญของการประกอบอาชีพ กับการดำเนินชีวิต องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการศึกษากับอาชีพ โดยกระบวนการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับข้อเสนอแนะจากกลุ่ม ได้ระบายความขัดแย้งในใจ กล้าเผชิญปัญหาและใช้ความคิดในการวางแผนโครงการในอนาคต

2.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพด้านการมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ประสบการณ์จากการทำงานของบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และสื่อต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งเคอร์รี่ (Currie, 1975 : 345) กล่าวว่า การที่บุคคลได้ใช้ความรู้สึกลงในประสบการณ์ชีวิตที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาอาชีพก็จะเป็นผลดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นการรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับอาชีพในชุมชน บุคคลต่าง ๆ และสื่อที่พบเห็น เป็นการช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพและนำข้อมูลนั้นมาพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพของตนเองด้วย

2.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการรับรู้ด้านอาชีพด้านการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนได้รับความเข้าใจวิธีการหาข้อมูลในด้านการศึกษาต่อ การเลือกแผนการเรียน และการตั้งเป้าหมายในอาชีพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนยังได้แสดงความคิดเห็นถึงการวางแผนทางในการศึกษาและอาชีพว่าจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถทางการศึกษา ความชอบ ความสนใจของตนเอง ซึ่งผลของการเข้ากลุ่มในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนเป้าหมายโครงการอาชีพ ตัวอย่างนักเรียนที่อยากเป็นพยาบาลเขาวางแผนว่าจะเลือกเรียนสายวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จะเห็นได้ว่าเขาเลือกแผนการเรียนได้ตรงกับสายงานอาชีพที่เขาเลือกไว้ จะทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้การให้ความช่วยเหลือจากนักเรียนด้วยกัน และจากการได้รับข้อมูลภายในกลุ่มก็มีผลทำให้นักเรียนมองเห็นทิศทางในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในอนาคตต่อไปได้

ผลจากที่นักเรียนได้เข้ารับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ซึ่งครอบคลุมถึงการรับรู้ด้านอาชีพทั้งโดยรวมและรายด้านนั้น แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีผลต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ด้านอาชีพด้านความสำคัญของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ลักษณะของอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ สอดคล้องกับหลักการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ดังที่ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 110) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะแก้ปัญหาด้านอาชีพมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกภายในกลุ่มมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึก ได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ ได้สำรวจตนเองเพื่อให้เข้าใจตนเองยิ่งขึ้นได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหาและได้ใช้ความคิดในการวางแผนโครงการในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สีดากุลฤทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) พบว่าการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกมีความเข้าใจตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในโลกของงานซึ่งส่งผลให้วุฒิภาวะทางอาชีพของสมาชิกเพิ่มขึ้น จากการทดลอง ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและกระทำการสิ่งใดร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้าคิด กล้ากระทำ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สนใจและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเป็นอย่างดี จากการสอบถามนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพอใจ และได้รับประโยชน์จากข้อมูลด้านอาชีพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ครูแนะแนวควรนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพ การวางแผนด้านอาชีพและตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับวิธีอื่น ๆ ว่าจะมีผลต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

2.2 ควรมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองในระดับต่อไป คือการวางแผน การตัดสินใจต่อไปซึ่งนักเรียนจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการเลือกแผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา จันทรวินาศ. (2527). ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร จิตศุภกุล. (2521). บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทนา กาไหล่ทอง. (2537). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวลี คชนทร์เดชา. (2534). เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (3531). คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2528). พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2527). เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการจัดการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2530). การพัฒนาทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____ และกมล สุตประเสริฐ. (2524-2525, ธันวาคม-มกราคม). "หมอและอักษรศาสตร์บัณฑิตความล้มเหลวของการแนะแนวในเมืองไทย," *แนะแนว*. 17 (18) : 27-30.
- นันทา สุรักษา. (3543). การจัดทำแผนปฏิบัติการยุทธ์ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพภายใต้แผนแม่บทการพัฒนากำลังคนเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตและการบริการของประเทศไทย พ.ศ. 2543-2549 (ฉบับร่าง). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องกลยุทธ์ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ ภายใต้แผนแม่บทการพัฒนากำลังคนเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตและการบริการของประเทศไทย พ.ศ. 2543-2549 : 2 - 3.
- ปารวรรณ ผาลิกา. (3531). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา. ตำราอุดมศึกษาโครงการส่งเสริมการแต่งตั้งตำราทบวงวิทยาลัย, กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- พล แสงสว่าง. (2529). อาชีพศึกษาและการแนะแนว. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พึงพิศ จักรปิง. (2540). จิตวิทยาการเรียนการสอน. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่.
- มาริสา เครื่องพนัส. (2536). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณา พรหมบุรณย์. (2526). ยุทธศาสตร์ในการกิจกรรมแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- วิชาการ, กรม. (2540). แผนพัฒนางานแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 2 (2540 - 2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2535). หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วัชร ทรัพย์มี. (2532). การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2522). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2529). "ความรู้ในประเด็นต่าง ๆ และเทคนิคเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ," รายงานสรุปและประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การให้คำปรึกษาและการทดสอบเพื่อการแนะแนวอาชีพ. กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วิสุทธิ โรจน์พจนรัตน์. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- วิลัน ทำไร่. (2538). ผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมปอง สุขศตุงการกิติ. (2530). ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สีดากุลฤทธิ์. (2532). การศึกษาเปรียบเทียบผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองต่ออู่วิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- สุวิรัตน์ วิไลรัตน์. (2537). ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สวัสดิ์ เรืองฉาย. (2521, สิงหาคม-กันยายน). "การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ," *แนะแนว*. 58 (13) : 76-83.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองบริการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- Butcher, E. (1982, March). "Changing by Choice : A Process Model for Group Career Counseling," *The Vocational Guidance Quarterly*. 30 (14) : 200-209.
- Corso, Frank V. (1991, Summer) "Career Awareness of the Sixth – Grade Students," *Dissertation Abstracts International*. 28 (02) :188.
- Cries, J.O. (1973). *Teory and Research Handbook CMI*. California : McGraw-Hill.
- Currie, (1975, June). "An Index of Vocational Awareness," *The Vocational Guidance Quarterly*. 23(07) : 347-353.
- Davis, Reed Charies. (1984). *A Comparison of a Career Course and Small – Group Career Counseling and the Career Decidedness and Career of College Students*. *Dissertation Abstracts International* . Graduate School Indiana State University. Photocopied.
- Edwin, L.H. and Stanley, H.C. (1979). *Career Guidance and Counseling Through The Life Span Systematic Approaches*. New York : Haper Collins Publishres.
- Haig, D.D. (1981, March). "A Study of Effects of a Group Career Counseling Program on the Vocational Maturity of Senior Secoundary School Students." *Dissertation Abstracts International*. 41(10) : 3882-A.
- Holland, J.L. (1973). *Making Vocational Choices : A Theory of Careers*. New Jersey : Prentice-Hall.
- Holland, J.L. (1966). *The Psychology of Vocational Choice*. Mass. : Blaisdell.
- Malvey, Edward Michael. (1985, May). "A Study of the Effects of A Formal Program of Career Education on the Academic Achievement in Mathematics and Reading, Self Concept, and Career Awareness of Selected Elementary School Childern," *Dissertation Abstracts International*. 45 (11) : 3273 – A.
- Mile, Borlara J. (1988, April). "An Invertigation of The Relationship Among The Leaning Style Sociological Preference of Fifth and Sixth Grade Students, Selected Interactive Classroom Patterns, Attitudes and Achievement in Career Awareness and Career Decision Making Concept," *Dissertation Abstracts International*. 48 (10) : 3537 – A .
- Rogers. Carl R. (1951). *Client – Centered Theory*. Boston : Houghton Mifflin Co.
- Solvey, P.A. (1988, December). "Career Awareness in the Elementary School." *Dissertation Abstracts International*. 49(15) : 1439 – A.

- Schulz, William E. (1998). " Vocational Exploration Group," *Career Guidance Workshop*, Queen' s University.
- Super, Donal E. (1960). *The Psychology of Career*. New York : Harper and Row Publishers.
- Taveira, M.C. (1987, June). " Group Career Counseling for Secoundary School Students," *Psychological Abstracts*. 74(06) : 17261.
- Thompson, J.F. (1973). *Foundations of Vocational Education Social and Philosophical Concepts*. New Jersey : Englewood Cliffs Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การรับรู้ด้านอาชีพ

ตารางที่ 6 แสดงค่าอำนาจการจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การรับรู้ด้านอาชีพ

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	3.03	17	4.24
2	4.38	18	6.53
3	5.53	19	3.10
4	5.67	20	5.20
5	2.36	21	2.22
6	3.10	22	3.45
7	2.14	23	1.84
8	3.41	24	2.03
9	2.03	25	3.67
10	6.53	26	2.53
11	5.20	27	3.34
12	5.20	28	6.53
13	5.20	29	4.39
14	6.53	30	2.39
15	4.38	31	2.05
16	3.52	32	5.10

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .8317

ภาคผนวก ข

1. การจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
2. โปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ
3. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

ตาราง 7 การจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ครั้งที่	กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1	ปฐมนิเทศ	อังคารที่ 18 ธันวาคม 2544	15.30-16.30 น.
2	ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	พฤหัสบดีที่ 20 ธันวาคม 2544	15.30-16.30 น.
3	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ	อังคารที่ 25 ธันวาคม 2544	15.30-16.30 น.
4	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ	พฤหัสบดีที่ 27 ธันวาคม 2544	15.30-16.30 น.
5	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ	พฤหัสบดีที่ 3 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ	วันเสาร์ที่ 5 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
7	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ	วันอังคารที่ 8 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
8	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	วันพฤหัสบดีที่ 10 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
9	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ	วันอังคารที่ 15 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
10	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่ใฝ่ฝัน	วันพฤหัสบดีที่ 17 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
11	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	วันอังคารที่ 22 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.
12	ปัจฉินิเทศ	วันพฤหัสบดีที่ 24 มกราคม 2545	15.30-16.30 น.

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้ นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจและพร้อมที่จะเปิดเผยตัวเอง 2. เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจ จุดมุ่งหมาย บทบาทหน้าที่ของตนเองในกระบวนการให้ คำปรึกษา 3. เพื่อเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีโอกาสค้นหา ความสนใจในอาชีพของตนเองอย่างกว้าง ๆ	1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน พร้อมกับกล่าวต้อนรับนักเรียน 2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ กฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและ นักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการเข้ากลุ่ม 3. สร้างสัมพันธภาพในกลุ่ม โดยใช้กิจกรรม “ ต่อดวงใจ ” มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 นำรูปหัวใจที่มีขนาดต่างกันตัดครึ่งนำมา รวมกันแล้วแจกให้นักเรียน 3.2 ให้นักเรียนแต่ละคนนำรูปหัวใจมาต่อกันว่ามีขนาดเท่ากันหรือไม่ ถ้ารูปหัวใจสมบูรณ์ ให้จับคู่ของตนเองออกไปซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันเกี่ยวกับความใฝ่ฝันในอาชีพ และ อาชีพที่ปรารถนาในอนาคต สาเหตุของความ ต้องการในการประกอบอาชีพนั้น ๆ จนหมดเวลาที่กำหนดให้ และให้นักเรียนแต่ละคู่รายงานให้เพื่อนในกลุ่มได้ทราบข้อมูลจนครบทุกคู่ 4. ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุปและอธิบายถึงความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพ 5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
2	ความสำคัญ ของ การ ประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกองค์ประกอบที่สำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้	1. ขึ้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทักทายนักเรียนและกล่าวถึงการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์เกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพดียิ่งขึ้น 2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษานำรูปภาพการประกอบอาชีพต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อความอธิบายประกอบ

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			รูปภาพ จำนวน 10 ภาพ มาให้นักเรียนผลัดกันดู และอ่านจนครบทุกคนทุกภาพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้นว่ามีความสำคัญอย่างไร มีความจำเป็นกับนักเรียนหรือไม่ในอนาคตและองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบอาชีพนั้น ๆ 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ องค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบอาชีพและ ผู้ให้ คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
3	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ	1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความสนใจด้านอาชีพ 2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจบุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเอง	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทักทายนักเรียนและกล่าวถึงการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านมา ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์ของการสำรวจความสนใจ บุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเองเพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจด้านอาชีพ SDS (Self Directed Search) ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ และแบบสำรวจบุคลิกภาพด้านอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลแบบทดสอบให้นักเรียน และช่วยการวิเคราะห์เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองที่สัมพันธ์กับอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทักทายนักเรียนและกล่าวถึงการเข้ากลุ่มในครั้งที่ผ่านมา ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์ของการสำรวจความสนใจ บุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเองเพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองเกี่ยวกับความสนใจ บุคลิกภาพความสามารถของตนเองด้านอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพที่ชอบมากที่สุด และชอบน้อยที่สุดเรียงตามลำดับและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนเลือกว่าเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองอย่างไร 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสนใจ บุคลิกภาพและความสามารถด้านอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และผู้ให้คำปรึกษาเพิ่มเติม 3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
5	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ให้เหมาะสมกับตนเอง	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและชี้แจงถึงจุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจตนเองเกี่ยวกับอุปนิสัยและความสามารถของตนเองในอาชีพนั้นๆ 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเลือกอาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุดและชอบน้อยที่สุด

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนเปลี่ยนกันไปนั่งเก้าอี้ซึ่งเราเรียกว่า "coolseat" โดยนักเรียนคนอื่นๆนั่งกับพื้นเป็นวงกลม ในขณะที่นั่งบนเก้าอี้ "cool seat" ห้ามนักเรียนพูด ตอบคำถามและแสดงสีหน้าใดๆทั้งสิ้น โดยให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปนิสัยและความสามารถที่นักเรียนคนที่นั่งบนเก้าอี้ "cool seat" เลือกไว้ทั้งที่ชอบมากที่สุดและชอบน้อยที่สุด 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะของเพื่อนๆ ในขณะที่นั่งบนเก้าอี้ "cool seat" และทำเช่นนั้นจนครบทุกคน 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับอาชีพ ความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพรวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม "cool seat" และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา และนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
6	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ	เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่ออาชีพและลักษณะของอาชีพต่างๆได้	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและชี้แจงจุดประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพที่นักเรียนสนใจ 2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกอาชีพที่ตนเองเลือก หรือสนใจอีกครั้งหนึ่งลักษณะของอาชีพที่ตนเองเลือกและบอกเหตุผลด้วยว่าอาชีพนี้จึงเหมาะสมสำหรับตนเอง 2.2 ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในทางบวกเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองเลือกตามความเหมาะสม

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุป และอภิปรายถึงอาชีพที่ตนเองเลือก และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางเลือกอาชีพ นัดหมาย วัน เวลา ที่จะให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
7	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจลักษณะของอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน 2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนศึกษาอาชีพจากหนังสือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จากประกาศโฆษณาการรับสมัครงานในหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนดูจนครบทุกคน 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาเลือกอาชีพจากหนังสือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จากหนังสือพิมพ์โดยดูข้อมูลด้านอาชีพว่าลักษณะงานเป็นอย่างไร ข้อกำหนดในการรับสมัครงานต่างๆ นั้นกำหนดสิ่งใดไว้บ้าง เช่น เพศ น้ำหนัก ส่วนสูง ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา ฯลฯ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงสาเหตุแต่ละอาชีพ ต้องกำหนดคุณสมบัติต่างๆไว้แตกต่างกัน จากนั้นเลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด และอาชีพที่ชอบน้อยที่สุด ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยพิจารณาถึงความสนใจ ความสามารถ และความต้องการของตลาดแรงงาน 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันสรุปถึงอาชีพที่เลือกตามความสนใจ ความสามารถและความต้องการของตลาดแรงงาน

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม นัดหมาย วัน เวลา ที่จะให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
8	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ	เพื่อให้ นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพและประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง 2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนกล่าวถึงชื่ออาชีพที่ครอบครัวนักเรียนเคยทำ หรืออาชีพที่บุคคลใกล้ชิดเคยทำหรือทำอยู่ หรืออาชีพที่นักเรียนเคยเห็นในทีวี หรือภาพยนตร์ โดยไม่ให้ซ้ำกัน และให้อธิบายว่าอาชีพนั้นๆเป็นลักษณะแบบใด เช่น ประเภทข้อมูล บุคคล วัตถุสิ่งของ และให้เขียนชื่ออาชีพลงในแบบฟอร์มที่ผู้ให้คำปรึกษาแจกให้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจึงให้นักเรียนสำรวจตนเองสนใจอาชีพใดแล้วเล่าให้เพื่อนในกลุ่มฟัง 2.2 ผู้ให้คำปรึกษานักเรียนพิจารณาดูว่าอาชีพที่บอกและเขียนลงในแบบฟอร์มนั้นมีลักษณะอย่างไร และคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพในอาชีพนั้นเป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุปประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา และนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และพึงพอใจในอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจประสบการณ์ต่างๆในอาชีพ ความพึงพอใจในอาชีพนั้น 2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษานำชีวิตของบุคคล สำคัญที่มีความพึงพอใจในอาชีพและมี ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพอย่างไรให้ นักเรียนดูจนครบทุกคน บุคคลเหล่านี้ประสบความสำเร็จอย่างไรให้นักเรียนแสดงความ คิดเห็นถึงความสำเร็จของบุคคลเหล่านี้ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นถึงอาชีพให้อะไรแก่นักเรียนนอกเหนือจากเงิน ใช้เวลา 3-5 นาที โดนแบ่งกลุ่มย่อยเป็น 3 กลุ่มๆละ 3 คน กลุ่มสุดท้าย 2 คน รวมนักเรียน ทั้งหมด 8 คน 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกชื่อ อาชีพที่คิดว่าตนเองมีความสนใจ มีความ สามารถเหมาะสมกับบุคลิกภาพ และความพึงพอใจกับอาชีพนั้นๆ แล้วเขียนลงใน แบบฟอร์มสร้างงานที่แจกให้เพื่อวางแผนการ เลือกอาชีพต่อไปในอนาคต 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ตนเองกับอาชีพ และนัดหมาย วัน เวลา ในการให้ คำปรึกษาในครั้งต่อไป
10	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่ใฝ่ฝัน	เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงการวางแผนการเลือกอาชีพที่ใฝ่ฝัน ในอนาคต	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและ ชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนตระหนักถึงการวางแผนการเลือก อาชีพที่ใฝ่ฝัน ในอนาคต

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนึกถึงภาพความใฝ่ฝันในอาชีพของตนเอง หลังจากจบการศึกษาว่าเป็นอย่างไรและให้นักเรียนเขียนเรียงความในกระดาษที่ผู้ให้คำปรึกษาแจกให้และเล่าให้เพื่อนๆ ฟังถึงอาชีพที่ใฝ่ฝัน 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึกที่มีต่อการวางแผนโครงการการเลือกอาชีพในอนาคตของ นักเรียนแต่ละคนและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน สรุปผลที่ได้จากการให้คำปรึกษาและนัดหมายวันเวลาในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
11	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	เพื่อให้ นักเรียน ได้ตระหนักถึง การเลือกแผนการเรียนและวางแผนเป้าหมายในอาชีพในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียน ได้ตระหนักถึงการเลือกแผนการเรียนและการวางแผนเป้าหมายในอาชีพเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ 2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนึกถึงภาพของตนเอง หลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างไร ถ้าทำงาน งานที่ทำเป็นงานลักษณะอย่างไร ถ้าศึกษาต่อจะเรียนทางด้านไหน เรียนอะไร ที่ไหน จบแล้วคิดว่าจะทำอาชีพอะไร จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนบอกเป้าหมายในอาชีพ หรือความสนใจในอาชีพที่ตนเองต้องการ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกขั้นตอนที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอาชีพ สิ่งใดที่จะทำเป็นอันดับแรก จะทำอย่างไร จะทำเมื่อไร ต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและอันดับต่อไปจะทำอะไร พร้อมกับแสดงความคิดเห็นที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อหาวิธีที่ประสบผลสำเร็จ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลการให้คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม นัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
12	ปัจจัยนิเทศ	เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเอง หลังจากให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร	ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน 2. ผู้ให้คำปรึกษาแสดงว่าคิดเห็นตามหัวข้อดังต่อไปนี้ 2.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในการเข้าร่วมกลุ่มในการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ 2.2 ประโยชน์ที่นักเรียนได้สัมผัสจากการเข้ากลุ่มในการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ นักเรียนได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด 2.3 ให้นักเรียนเสนอข้อคิดเห็นที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ 3. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพ และผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกัน และให้ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม และให้นักเรียนทำแบบสอบถามหลังการทดลอง (post test)

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจ และพร้อมที่จะเปิดเผยตัวเอง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจ จุดมุ่งหมาย บทบาทหน้าที่ของตนเองในกระบวนการให้คำปรึกษา
3. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาความสนใจในอาชีพของตนเองอย่างกว้าง ๆ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน พร้อมกับกล่าวการต้อนรับนักเรียน
2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ กฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการเข้ากลุ่ม
3. สร้างสัมพันธภาพในกลุ่ม โดยใช้กิจกรรม “ ต่อดวงใจ ” มีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 นำรูปหัวใจที่มีขนาดต่างกันตัดครึ่งนำมารวมกันแล้วแจกให้นักเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษากำหนดเวลาในการค้นหาประมาณ 2 – 3 นาที
 - 3.2 ให้นักเรียนแต่ละคนนำรูปหัวใจมาต่อกันว่า มีขนาดเท่ากันหรือไม่ ถ้ารูปหัวใจสมบูรณ์ ให้จับคู่ของตนเองออกไปซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันเกี่ยวกับความใฝ่ฝัน และอาชีพที่ปรารถนาในอนาคต สาเหตุของความต้องการในการประกอบอาชีพนั้น ๆ จนหมดเวลาที่กำหนดให้ และให้นักเรียนแต่ละคู่รายงานให้เพื่อนในกลุ่มได้ทราบข้อมูลจนครบทุกคู่
4. ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุปและอธิบายถึงความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพ
5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

รูปหัวใจขนาดต่าง ๆ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน การให้ความร่วมมือ บรรยากาศในการพบกันครั้งแรก เอื้ออำนวยต่อการสร้างความอบอุ่น ไว้วางใจและความคุ้นเคยระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา
2. สังเกตการแสดงออก การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2

เรื่อง ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนบอกองค์ประกอบที่สำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทักทายนักเรียนและกล่าวถึงการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์เกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพดียิ่งขึ้น
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษานำรูปภาพการประกอบอาชีพต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อความอธิบายประกอบรูปภาพ จำนวน 10 ภาพ มาให้นักเรียนผลัดกันดู และอ่านจนครบทุกคนทุกภาพ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้นว่ามีความสำคัญอย่างไร มีความจำเป็นกับนักเรียนหรือไม่ในอนาคตและองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบอาชีพนั้น ๆ
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบอาชีพและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

รูปภาพการประกอบอาชีพต่าง ๆ จำนวน 10 ภาพ ที่นักเรียนสนใจ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่ 3

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความสนใจด้านอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจบุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเอง

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมงวิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทักทายนักเรียนและกล่าวถึงการเข้ากลุ่มในครั้งนี้ผ่านมา ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์ของการสำรวจความสนใจ บุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเองเพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจด้านอาชีพ SDS (Self Directed Search) ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ และแบบสำรวจบุคลิกภาพด้านอาชีพ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลแบบทดสอบให้แก่นักเรียน และช่วยกันวิเคราะห์เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบทดสอบความสนใจด้านอาชีพ เอสดีเอส (SDS)
2. แบบสำรวจบุคลิกภาพด้านอาชีพ
3. ดินสอ หรือปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

หมายเหตุ กิจกรรมนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองทั้งหมด 1.30 ชั่วโมง

ครั้งที่ 4

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองที่สัมพันธ์กับอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมงวิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทักทายนักเรียนและกล่าวถึง การเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านมา ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดประสงค์ของการสำรวจความสนใจในอาชีพ บุคลิกภาพและความสามารถของตนเองที่สัมพันธ์กับอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองเกี่ยวกับความสนใจ บุคลิกภาพ และความสามารถของตนเองด้านอาชีพ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพที่ชอบมากที่สุด และชอบน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนเลือกว่าเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองอย่างไร
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสนใจ บุคลิกภาพและความสามารถด้านอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน และการนัดหมาย วัน เวลา ในการเข้ากลุ่ม ความกระตือรือร้น
2. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่ 5

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ให้เหมาะสมกับตนเอง

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและชี้แจงถึงจุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจตนเองเกี่ยวกับอุปนิสัย และความสามารถของตนเองในอาชีพนั้น ๆ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเลือกอาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุดและชอบน้อยที่สุด
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนเปลี่ยนกันไปนั่งเก้าอี้ ซึ่งเราเรียกว่า “Cool Seat” โดยนักเรียนคนอื่น ๆ นั่งกับพื้นเป็นวงกลม ในขณะที่นั่งบนเก้าอี้ “Cool Seat” ห้ามนักเรียนพูดตอบคำถาม และแสดงสีหน้าใด ๆ ทั้งสิ้น โดยให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นทางด้านบวกเกี่ยวกับอาชีพอุปนิสัยและความสามารถที่นักเรียนคนที่นั่งบนเก้าอี้ “Cool Seat” เลือกไว้ทั้งที่ชอบมากที่สุดและชอบน้อยที่สุด
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะของเพื่อน ๆ ในขณะที่นั่งบนเก้าอี้ “Cool Seat” และทำเช่นนั้นจนครบทุกคน
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพรวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม “Cool Seat” และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับการให้คำปรึกษา และนัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เก้าอี้ 1 ตัว

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

หมายเหตุ กิจกรรมนี้นักเรียนมีความสนใจและยอมรับข้อคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม พร้อมกับจะนำข้อเสนอแนะของเพื่อนในกลุ่มไปพัฒนาตนเองต่อไป

ครั้งที่ 6

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่ออาชีพและลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ได้

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่ผ่านมาแล้วชี้แจงจุดประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพที่นักเรียนสนใจ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกอาชีพที่ตนเองเลือก หรือสนใจอีกครั้งหนึ่งและบอกถึงลักษณะของอาชีพที่ตนเองเลือกและบอกเหตุผลด้วยว่าทำไมอาชีพนี้จึงเหมาะสำหรับตนเอง
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในทางบวกเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองเลือกตามความเหมาะสม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุป และอภิปรายถึงอาชีพที่ตนเองเลือก และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางเลือกอาชีพ นัดหมาย วัน เวลา ที่จะให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

หมายเหตุ กิจกรรมนี้ผู้วิจัยได้ทดลองในวันเสาร์เนื่องจากโรงเรียนหยุด

ครั้งที่ 7

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจลักษณะของอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงาน

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว และชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนศึกษาอาชีพ จากหนังสือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จากประกาศโฆษณาการรับสมัครงานในหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนดูจนครบทุกคน
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาเลือกอาชีพจากหนังสือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จากหนังสือพิมพ์ โดยดูข้อมูลด้านอาชีพว่าลักษณะงานเป็นอย่างไร ข้อกำหนดในการรับสมัครงานต่าง ๆ นั้นกำหนดสิ่งใดไว้บ้าง เช่น เพศ น้ำหนัก ส่วนสูง ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา ฯลฯ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงสาเหตุที่อาชีพแต่ละอาชีพ ต้องกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ไว้แตกต่างกัน จากนั้นเลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด และอาชีพที่ชอบน้อยที่สุด ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยพิจารณาถึงความสนใจ ความสามารถ และความต้องการของตลาดแรงงาน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันสรุปถึงอาชีพที่เลือกตามความสนใจ ความสามารถและความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม นัดหมาย วัน เวลา ที่จะให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. หนังสือข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
2. หนังสือพิมพ์หน้าประกาศรับสมัครงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 8

เรื่อง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพและประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนกล่าวถึงชื่ออาชีพที่ครอบครัวนักเรียนเคยทำ หรืออาชีพที่บุคคลใกล้ชิดเคยทำหรือทำอยู่ หรืออาชีพที่นักเรียนเคยเห็นในทีวี หรือภาพยนตร์ โดยไม่ให้ซ้ำกัน และให้อธิบายว่าอาชีพนั้น ๆ เป็นลักษณะแบบใด เช่น ประเภทข้อมูล บุคคล วัตถุสิ่งของ และให้เขียนชื่ออาชีพลงในแบบฟอร์มที่ผู้ให้คำปรึกษาแจกให้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจึงให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าสนใจอาชีพใดแล้วเล่าให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนพิจารณาว่าอาชีพที่บอกและเขียนลงในแบบฟอร์มนั้นมีลักษณะอย่างไร และคุณลักษณะของผู้ที่จะประกอบอาชีพในอาชีพนั้นเป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันสรุปประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา และนัดหมาย วัน เวลาในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบฟอร์มลักษณะอาชีพ
2. ดินสอ หรือปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 9

เรื่อง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และพึงพอใจในอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้วและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจประสบการณ์ต่าง ๆ ในอาชีพ และความพึงพอใจในอาชีพนั้น ๆ
2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษานำชีวิตของบุคคลสำคัญที่มีความพึงพอใจในอาชีพและมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพอย่างไรให้นักเรียนดูจนครบทุกคน และบุคคลเหล่านี้ประสบความสำเร็จอย่างไรให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงความสำเร็จของบุคคลเหล่านี้
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงอาชีพให้อะไรแก่นักเรียนนอกเหนือจากเงิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที โดยแบ่งกลุ่มย่อยเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน กลุ่มสุดท้าย 2 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 8 คน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพที่คิดว่าตนเองมีความสนใจ มีความสามารถเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความพึงพอใจกับอาชีพนั้น ๆ แล้วเขียนลงในแบบฟอร์มการสร้างงานที่แจกให้เพื่อวางแผนการเลือกอาชีพต่อไปในอนาคต
3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ และนัดหมาย วันเวลา ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. ชาร์ตบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ
2. แบบฟอร์มการสร้างงาน
3. ดินสอ หรือปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 10

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่ใฝ่ฝัน

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงการวางแผนโครงการเลือกอาชีพที่ใฝ่ฝันในอนาคต

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการวางแผนโครงการเลือกอาชีพที่ใฝ่ฝันในอนาคต
2. ขั้นดำเนินการ
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนึกถึงภาพความใฝ่ฝันในอาชีพของตนเอง หลังจากจบการศึกษาว่าเป็นอย่างไร และให้นักเรียนเขียนเรียงความในกระดาษที่ผู้ให้คำปรึกษาแจกให้ และเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังถึงอาชีพที่ใฝ่ฝัน
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึกที่มีต่อการวางแผนโครงการเลือกอาชีพในอนาคตของนักเรียนแต่ละคนและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ช่วยกันสรุปผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา และนัดหมาย วัน เวลาในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ดินสอ หรือปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการเลือกแผนการเรียนและวางแผนเป้าหมายในอาชีพเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่ผ่านมาและชี้แจงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการเลือกแผนการเรียนและการวางแผนเป้าหมายในอาชีพเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนึกถึงภาพของตนเอง หลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่าเป็นอย่างไร ถ้าทำงาน งานที่ทำเป็นงานลักษณะอย่างไร ถ้าศึกษาต่อจะเรียนทางด้านไหน เรียนอะไร ที่ไหน จบแล้วคิดว่าจะทำอาชีพอะไร จากนั้น ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนบอกเป้าหมายในอาชีพ หรือความสนใจในอาชีพที่ตนเองต้องการ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกขั้นตอนที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอาชีพ สิ่งใดที่จะทำเป็นอันดับแรก จะทำอย่างไร จะทำเมื่อไหร่ ต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและลำดับต่อไปจะทำอะไร พร้อมกับแสดงความคิดเห็นที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอาชีพ

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อหาวิธีที่ประสบผลสำเร็จ

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนช่วยกันสรุป ผลการให้คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม นัดหมาย วัน เวลา ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ปัจจัยมีนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเองหลังจากให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน
2. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 2.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในการเข้าร่วมกลุ่มในการให้คำปรึกษาในครั้งนี้
 - 2.2 ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้ากลุ่มในการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ นักเรียนได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด
 - 2.3 ให้นักเรียนเสนอข้อคิดเห็นที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ

3. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพ และผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกัน และผู้ให้คำปรึกษากล่าวขบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม และให้นักเรียนทำแบบสอบถาม (Post Test)

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

แบบสอบถามที่ใช้ประกอบการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 3
แบบสอบถามบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

คำอธิบาย

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หลังคำหรือข้อความที่ตรงกับคุณลักษณะของนักเรียน ส่วนข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะของนักเรียนก็เว้นว่างไว้ แบบสำรวจชุดนี้ใช้เวลาตอบ 20 นาที

1. ปฏิบัติตามผู้อื่น	33. รู้โดยสัญชาตญาณ
2. เปิดเผย	34. ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบ
3. ซื่อสัตย์	35. ไม่ชอบเอาอย่างใคร
4. ถ่อมตัว	36. นำเชือกถือ
5. วัตถุนิยม ให้คุณค่าแก่วัตถุสิ่งของ	37. ให้ความร่วมมือ
6. เป็นคนธรรมดา ไม่มีมารยาท.....	38. มีท่าที่เป็นมิตร
7. มีความพยายาม	39. มีน้ำใจ
8. ชอบปฏิบัติ	40. ชอบช่วยเหลือ
9. สงบเสถียร	41. มองเหตุการณ์ไกลได้อย่างทะลุปรุโปร่ง.....
10. ซื่อาย	42. มีความกรุณา
11. ทำตัวสม่ำเสมอ	43. มีความรับผิดชอบ
12. ประหยัด	44. ชอบสมาคมกับผู้อื่น
13. ชอบวิเคราะห์	45. รู้จักกาลเทศะ
14. รอบคอบ	46. มีความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น
15. ชอบวิจารณ์	47. ชอบผจญภัย
16. อยากรู้ อยากเห็น	48. มีความทะเยอทะยาน
17. พึ่งพาตนเอง ไม่พึ่งพาอาศัยใคร	49. เป็นที่สนใจของบุคคลอื่น
18. ชอบใช้สติปัญญา	50. เป็นคนที่มีลักษณะข่มผู้อื่น
19. ไม่ชอบสูงส่งกับใคร	51. คล่องแคล่ว
20. ทำงานเป็นระบบ มีขั้นตอน	52. มองโลกในแง่ดี
21. ละเอียดละเอียด ถี่ถ้วน	53. ชอบแสวงหาสิ่งที่ทำให้สบายใจ.....
22. มีเหตุผล	54. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
23. ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร	55. เป็นที่รู้จักของคนมากมาย
24. เป็นคนที่เข้าใจยาก	56. มีคุณธรรมประจำใจ
25. ไม่มีระเบียบ	57. ระมัดระวัง
26. เจ้าอารมณ์	58. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน
27. สามารถแสดงออกถึงความรู้สึก	59. รู้จักยับยั้งชั่งใจ
28. มีอุดมคติ	60. เชื่อฟังผู้อื่น
29. เป็นคนที่มีจินตนาการ	61. มีกฎระเบียบ
30. ไม่ชอบปฏิบัติ	62. สามารถควบคุมตนเองได้
31. หุนหัน	63. ไม่ชอบจินตนาการ
32. ชอบอิสระ	64. มีประสิทธิภาพในการทำงาน

การแปลผล

1. นำบุคลิกภาพที่นักเรียนเลือกไปจัดกลุ่มบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ 6 ประเภทตามลักษณะทางอาชีพต่าง ๆ ของบุคคล ดังนี้

1.1 ประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (Realistic) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ ปฏิบัติตามผู้อื่น เปิดเผย ซื่อสัตย์ ถ่อมตัว วัตถุนิยม ให้คุณค่าแก่วัตถุสิ่งของ เป็นคนธรรมดาไม่มีมารยา มีความพยายาม ชอบปฏิบัติ สงบเสถียร ขี้อาย ทำตัวสม่ำเสมอ ประหยัด

1.2 ประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ สงบเสถียร ชอบวิเคราะห์ รอบคอบ ชอบวิจารณ์ ยากรู้ยากเห็น ฟังพาดนเอง ไม่ฟังพาดนใคร ชอบใช้สติปัญญา ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร ทำอะไรเป็นระบบ มีขั้นตอน ละเอียดละเอียด ถี่ถ้วน มีเหตุผล ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร

1.3 ประเภทงานศิลปะ (Artistic) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ เป็นคนที่เข้าใจยาก ไม่มีระเบียบ เจ้าอารมณ์ สามารถแสดงออกถึงความรู้สึก มีอุดมคติ เป็นคนที่มีจินตนาการ ไม่ชอบปฏิบัติทำตามอารมณ์ หุนหัน ชอบอิสระ รู้จักสัญชาตญาณ ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบ ไม่ชอบเอาอย่างใคร

1.4 ประเภทงานบริการสังคม (Social) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ มีอุดมคติ น่าเชื่อถือ ให้ความร่วมมือ มีหน้าที่เป็นมิตร มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ มองเห็นเหตุการณ์ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง มีความกรุณา มีความรับผิดชอบ ชอบสมาคมกับผู้อื่น รู้จักกาลเทศะ มีความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น

1.5 ประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ หุนหัน ชอบสมาคมกับผู้อื่น ชอบผจญภัย มีความทะเยอทะยาน เป็นที่สนใจของบุคคลอื่น มีลักษณะข่มผู้อื่น คล่องแคล่ว มองโลกในแง่ดี ชอบแสวงหาสิ่งที่ทำให้สบายใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีไมตรีสัมพันธ์ เป็นที่รู้จักของคนมากมาย

1.6 ประเภทงาน สำนักงานและเสมียน (Conventional) ได้แก่ บุคลิกลักษณะ ปฏิบัติตามผู้อื่น มีความพยายาม ชอบปฏิบัติ มีคุณธรรมประจำใจ ระมัดระวัง ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน รู้จักยับยั้งชั่งใจ เชื่อฟังผู้อื่น มีความเพียรพยายาม มีกฎระเบียบ สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่ชอบจินตนาการ มีประสิทธิภาพในการทำงาน

2. เรียงลำดับความถี่ของกลุ่มบุคลิกภาพที่นักเรียนเลือกจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้เป็นรหัสอาชีพ RIE แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (Realistic) มากที่สุดรองลงมา เป็นแบบประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative) และรองลงมาเป็นแบบงานจัดการและค้าขาย (Enterprising)

3. นำรหัสอาชีพที่ได้จากข้อ 2 ไปตรวจสอบกับรายชื่อตามรหัสอาชีพของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์

แบบสำรวจเพื่อค้นหาความสนใจในอาชีพ

หมวดกิจกรรม

กากบาท (X) ลงในช่อง “ ใช ” สำหรับกิจกรรมที่นักเรียน ชอบ และกากบาท (X) ลงในช่อง “ ไม่ใช่ ” สำหรับกิจกรรมที่นักเรียน ไม่ชอบหรือรู้สึกเฉย ๆ

R

	ใช่	ไม่ใช่
1. ช่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	()	()
2. ช่อมรถ	()	()
3. ช่อมเครื่องยนต์กลไก	()	()
4. สร้างอุปกรณ์ด้วยไม้	()	()
5. เลี้ยงวัว, เลี้ยงไก่, หรือเลี้ยงหมู	()	()
รวม	()	()

I

	ใช่	ไม่ใช่
1. อ่านหนังสือหรือนิตยสารทางวิทยาศาสตร์	()	()
2. ทำงานในห้องแลป	()	()
3. ทำโครงการวิทยาศาสตร์	()	()
4. ศึกษาทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์	()	()
5. ทำงานโดยใช้อุปกรณ์ทางเคมี	()	()
รวม	()	()

A

	ใช่	ไม่ใช่
1. สเก็ตภาพ, วาดภาพ, หรือระบายสี	()	()
2. เล่นตลกหรือเล่นละคร	()	()
3. ออกแบบเครื่องเรือน	()	()
4. เข้าร่วมวงดนตรี	()	()
5. เล่นดนตรี	()	()
รวม	()	()

S

	ใช่	ไม่ใช่
1. พบปะบุคคลสำคัญทางการศึกษาหรือจิตวิทยา	()	()
2. อ่านบทความหรือหนังสือทางด้านสังคม	()	()
3. ทำงานให้กับสภาวิชาชีพหรือมูลนิธิที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย	()	()
4. ช่วยผู้อื่นแก้ปัญหา	()	()
5. เลี้ยงเด็ก	()	()
รวม	()	()

E

	ใช่	ไม่ใช่
1. พุดคุยหรือชักชวนผู้อื่น	()	()
2. ขายของ	()	()
3. เรียนกลวิธีสู่ความสำเร็จ	()	()
4. จัดการบริการหรือธุรกิจของตนเอง	()	()
5. เข้าร่วมประชุมทางด้านการขาย	()	()
รวม	()	()

C

	ใช่	ไม่ใช่
1. กรอกข้อความลงในใบสมัครใด ๆ	()	()
2. พิมพ์เอกสารหรือจดหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น	()	()
3. บวก, ลบ, คูณ,หารเลขในธุรกิจหรือจัดเตรียมเอกสาร	()	()
4. ใช้อุปกรณ์สำนักงาน เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร	()	()
5. เก็บรายละเอียดและบันทึกค่าใช้จ่าย	()	()
รวม	()	()

หมวดความสามารถ

กากบาท (X) ลงในช่อง “ใช่” สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้ดี และกากบาท (X) ลงในช่อง “ไม่ใช่” สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติหรือปฏิบัติได้ไม่ดี

R

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าเคยใช้อุปกรณ์ประเภทเลื่อย, เครื่องกลึง, เครื่องตัด	()	()
2. ข้าพเจ้าสามารถวาดภาพตามสเกลได้	()	()
3. ข้าพเจ้าสามารถเปลี่ยนน้ำมันเครื่องหรือเปลี่ยนยางรถได้	()	()
4. ข้าพเจ้าเคยใช้สว่านหรือจักรเย็บผ้าได้	()	()
5. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงแก้ไขเครื่องเรือนหรืออุปกรณ์ที่ทำด้วยไม้ได้	()	()
รวม	()	()

I

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าสามารถใช้พีชคณิตแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ได้	()	()
2. ข้าพเจ้าสามารถทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือทำการสำรวจได้	()	()
3. ข้าพเจ้าเข้าใจคำว่า “ ครึ่งชีวิต ” ของสารกัมมันตภาพรังสี	()	()
4. ข้าพเจ้าสามารถใช้ตารางลอการิทึม (Logarithmic table) ได้	()	()
5. ข้าพเจ้าสามารถใช้เครื่องคิดเลขนอกเหนือจากการ บวก, ลบ, คูณ, หาร, เช่น ยกกำลัง, ใช้คำสั่งจำ, หรือ หารากของเลขจำนวนจริง	()	()
รวม	()	()

A

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าสามารถเล่นอุปกรณ์ทางดนตรีได้	()	()
2. ข้าพเจ้าสามารถร่วมร้องเพลงคู่หรือเพลงประสานเสียงได้	()	()
3. ข้าพเจ้าสามารถเล่นดนตรีเดี่ยวด้วยอุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งได้	()	()
4. ข้าพเจ้าสามารถเล่นละครได้	()	()
5. ข้าพเจ้าสามารถตีความหมายจากการอ่านได้ดี	()	()
รวม	()	()

S

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าเห็นว่าการพบปะพูดคุยกับคนชนิดต่าง ๆ เป็นเรื่องง่าย	()	()
2. ข้าพเจ้าสามารถนำการอภิปรายกลุ่มได้	()	()
3. ข้าพเจ้าสามารถมีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้อื่นฟัง	()	()
4. ข้าพเจ้าเคยมีส่วนร่วมในการบริจาคเพื่อการกุศลหรือให้การช่วยเหลือผู้อื่น	()	()
5. ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้นำให้แก่เพื่อน ๆ ได้	()	()
รวม	()	()

E

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าชนะการประกวดในการขายของหรือการเป็นผู้นำกลุ่ม	()	()
2. ข้าพเจ้าทราบวิธีการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ	()	()
3. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการพูดที่ชุมชน	()	()
4. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารธุรกิจเล็ก ๆ หรือการให้บริการ	()	()
5. ข้าพเจ้ามีความสามารถปฏิสัมพันธ์หรือทำงานกลุ่มได้ดี	()	()
รวม	()	()

C

	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าสามารถพิมพ์ดีดได้ 40 คำต่อนาที	()	()
2. ข้าพเจ้าสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารในแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้	()	()
3. ข้าพเจ้าสามารถจดตัวเลขได้	()	()
4. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจัดเก็บเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ให้เป็นหมวดหมู่	()	()
5. ข้าพเจ้าชอบทำงานประเภทเขียน	()	()
รวม	()	()

หมวดอาชีพ

แบบสอบถามในหมวดนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติและความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
 กากบาท (X) ลงในช่อง " ใช่ " ในอาชีพที่นักเรียนชอบหรือสนใจ และกากบาท (X) ลงในช่อง
 " ไม่ใช่ " ในอาชีพที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่สนใจ

R

	ใช่	ไม่ใช่
1. ช่างซ่อมเครื่องบิน	()	()
2. พนักงานดับเพลิง	()	()
3. ช่างเครื่องกล	()	()
4. ช่างไม้	()	()
5. ผู้เชี่ยวชาญทางสัตว์น้ำหรือสัตว์ป่า	()	()
รวม	()	()

I

	ใช่	ไม่ใช่
1. นักอุตุนิยมวิทยา	()	()
2. นักชีววิทยา	()	()
3. นักดาราศาสตร์	()	()
4. นักเทคนิคการแพทย์	()	()
5. นักมานุษยวิทยา	()	()
รวม	()	()

S

	ใช่	ไม่ใช่
1. นักสังคมวิทยา	()	()
2. ครูมัธยมปลาย	()	()
3. ครูสอนเด็กหุนหัน	()	()
4. ผู้ให้คำปรึกษาปัญหาเด็กจรจัด	()	()
5. ผู้ให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตคู่	()	()
รวม	()	()

E

	ใช่	ไม่ใช่
1. นักเสี่ยงโชคเก่งกำไร (หรือเล่นหุ้น)	()	()
2. นักซื้อสินค้าเก่งกำไร	()	()
3. ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา	()	()
4. ตัวแทนจำหน่ายสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรม	()	()
5. นักขายประกันชีวิต	()	()
รวม	()	()

A

	ใช่	ไม่ใช่
1. นักกี	()	()
2. วาทยากร (conductor)	()	()
3. นักดนตรี	()	()
4. นักเขียนนวนิยาย	()	()
5. นักแสดง	()	()
รวม	()	()

C

	ใช่	ไม่ใช่
1. พนักงานจัดเอกสารประจำสำนักงาน	()	()
2. ครูสอนวิชาธุรกิจ	()	()
3. ผู้ดูแลตรวจสอบงบประมาณ	()	()
4. นักบัญชี	()	()
5. ผู้ตรวจสอบเครดิต (ในธนาคาร)	()	()
รวม	()	()

หมวดประเมินตนเอง

จงให้คะแนนความสามารถตามความเห็นของนักเรียนที่มีต่อตนเอง โดยกากบาทหับเลขที่กำหนดให้ โดยกำหนดให้ คะแนนสูงสุดเท่ากับ 7 และ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 โปรดอย่าให้คะแนนแต่ละความสามารถเท่ากัน

1.

	สูงมาก 7	6	5	กลาง 4	3	2	ต่ำ 1
ความสามารถทางเครื่องกล R							
ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ I							
ความสามารถทางศิลปะ A							
ความสามารถทางการสอน S							
ความสามารถทางการขาย E							
ความสามารถทางการเก็บเอกสาร C							

2.

		สูงมาก 7	6	5	กลาง 4	3	2	ต่ำ 1
ทักษะการใช้มือ	R							
ทักษะทางคณิตศาสตร์	I							
ทักษะทางดนตรี	A							
ทักษะความเข้าใจผู้อื่น	S							
ทักษะทางด้านการจัดการ	E							
ทักษะทางงานสำนักงาน	C							

9. บังอรไฝผ้นอยากจะเป็นพยาบาล ดังนั้นบังอรควรมีบุคลิกลักษณะอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. มีความเชื่อมั่นในตนเอง รอบคอบ คล่องแคล่ว
 - ข. มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นในอุดมคติ
 - ค. ผิวพรรณขาว สะอาด
10. ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระด้านค้าขาย ควรมีคุณลักษณะอย่างไร
 - ก. กล้าแสดงออก
 - ข. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ค. ขยัน อดทน พุดจาไพเราะ
11. ถ้านักเรียนประดิษฐ์และตัดแปลงวัสดุสิ่งของที่เหลือใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ นักเรียนคิดว่า คุณลักษณะใดที่ควรมี
 - ก. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - ข. มีความขยัน กระตือรือร้น
 - ค. มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
12. ถ้านักเรียนได้ดูแลเรื่องบัญชี การรับจ่ายเงินของบริษัท คุณลักษณะใดของนักเรียนที่จำเป็นต้องมี
 - ก. การทำงานอย่างเป็นระเบียบ ซื่อสัตย์
 - ข. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
 - ค. มีความคิดสร้างสรรค์
13. พimpaชอบคุยขณะที่ทำงานทำให้งานผิดพลาดและล่าช้า นักเรียนคิดว่าพimpaควรปรับปรุงในเรื่องใด
 - ก. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ข. ความรับผิดชอบต่องานและหน้าที่
 - ค. ความมีมนุษยสัมพันธ์
14. ผู้ที่ประกอบอาชีพผู้ประกาศข่าวต่าง ๆ ควรมีคุณลักษณะอย่างไร
 - ก. รูปร่างดี มีความรับผิดชอบ
 - ข. มีความเชื่อมั่นในตนเอง พุดจาชัดเจน
 - ค. สวย หล่อ รูปร่างดี
15. อาชีพที่มีความอดทน เสียสละ ดูแลความทุกข์สุข และความปลอดภัยของประชาชน คือ
 - ก. นักสังคมสงเคราะห์
 - ข. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - ค. ตำรวจ
16. ประการงานเกี่ยวกับการออกแบบอาคาร สถานที่ และสิ่งก่อสร้าง นักเรียนคิดว่าประการประกอบอาชีพอะไร
 - ก. วิศวกร
 - ข. จิตรกร
 - ค. สถาปนิก
17. การประกอบอาชีพออกแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ควรมีความสนใจในด้านใด
 - ก. การลอกเลียนแบบได้เหมือน
 - ข. มีพรสวรรค์ในการออกแบบ
 - ค. มีความคิดสร้างสรรค์

18. อำนาจเป็นผู้ที่คอยนำนักท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ สถานที่ และความเป็นมาของสถานที่นั้น ๆ นักเรียนคิดว่าอำนาจ มีหน้าที่อะไร
 - ก. นักสังคมสงเคราะห์
 - ข. มัคคุเทศก์
 - ค. นักประชาสัมพันธ์
19. บุคคลที่ชอบงานเกี่ยวกับนับจำนวนตัวเลข คล้อยตามหรือเชื่อฟังผู้อื่น มีความรอบคอบ คล่องแคล่ว ควรประกอบอาชีพอะไร
 - ก. สมุห์บัญชี
 - ข. เลขานุการ
 - ค. ประชาสัมพันธ์
20. อาชีพใดที่หารายได้ โดยไม่ต้องมีผู้บังคับบัญชา นายจ้างคอยควบคุม
 - ก. พนักงานในบริษัท
 - ข. คนขายก๋วยเตี๋ยว
 - ค. พนักงานธนาคาร
21. นักเรียนคิดว่าลักษณะอาชีพใดที่ทำงานร่วมกับคนจำนวนมาก ใช้ความสามารถในการพูดชักจูง โน้มน้าวให้บุคคลอื่นเกิดความเชื่อถือได้
 - ก. พนักงานธุรการ
 - ข. พนักงานขายของ
 - ค. ครู
22. อาชีพใดที่ใช้ทักษะ ความสามารถ ความสนใจของตนเองเป็นสำคัญ
 - ก. พนักงานขายของ
 - ข. ช่างซ่อมรถยนต์
 - ค. พนักงานรักษาความปลอดภัย
23. ป้าของอารีย์ทำอาชีพประดิษฐ์ดอกไม้จากแป้ง และอารีย์ได้ช่วยป้าทำดอกไม้ทุกวันเสาร์ วันอาทิตย์ อารีย์จึงประดิษฐ์ดอกไม้เก่ง เพราะอะไร
 - ก. อารีย์มีความสามารถพิเศษ
 - ข. อารีย์มีโอกาสได้ฝึกบ่อย ๆ
 - ค. อารีย์มีพรสวรรค์ในการประดิษฐ์ดอกไม้
24. ประกอบได้ไปศึกษางานนอกสถานที่ ตามสถานประกอบการต่าง ๆ นักเรียนคิดว่าประกอบได้อะไรจากการไปศึกษานอกสถานที่
 - ก. การมีประสบการณ์ตรงในโลกของงานอาชีพ
 - ข. ได้สังเกตการทำงานในสถานประกอบการ
 - ค. รับทราบความเป็นอยู่และฐานะของผู้ประกอบการ
25. โรงเรียนเปิดสอนวิชาเลือกเสรี ในกลุ่มงานและอาชีพ วิชาตัดเย็บเสื้อผ้า ศิริพรเลือกเรียนวิชานี้ นักเรียนคิดว่า ศิริพรสามารถนำวิชาชีพนี้ไปใช้ในข้อใด
 - ก. ประกอบธุรกิจ
 - ข. เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
 - ค. นำไปประกอบอาชีพออกแบบเสื้อผ้า
26. ปัจจุบัน การที่จะประกอบอาชีพอะไรนั้นจะต้องมีการทดลองฝึกงานก่อนเพื่ออะไร
 - ก. ฝึกการกล้าแสดงออก
 - ข. ฝึกความอดทนหรือความเหมาะสมในงานนั้น ๆ
 - ค. ฝึกให้มีความกระตือรือร้น ความชอบในงานนั้น ๆ

27. ถ้านักเรียนอยากจะประกอบอาชีพเพาะเห็ด นักเรียนควรทำอย่างไร
 - ก. ศึกษาวิธีการทำจากหนังสือ
 - ข. ดูวิดีโอวิธีการทำ
 - ค. ศึกษาหาความรู้หลาย ๆ วิธีแล้วลองทำเอง
28. นักเรียนคิดว่าข้อใดต่อไปนี้มีผลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน
 - ก. พ่อ – แม่
 - ข. เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด
 - ค. ตามความถนัด ความสามารถของตนเอง
29. ในโรงเรียนของนักเรียน นักเรียนจะหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ได้จากที่ใด
 - ก. ห้องสมุด
 - ข. ห้องพยาบาล
 - ค. ห้องวิชาการ
30. นักเรียนต้องการข้อมูลการรับสมัครงาน แหล่งงาน ควรหาข้อมูลจากที่ใด
 - ก. จากหนังสือพิมพ์รายวัน
 - ข. จากหนังสือสารคดี
 - ค. จากครูแนะแนว
31. จีรนนสนใจอ่านและค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ต่าง ๆ นักเรียนคิดว่าจีรนนควรเลือกเรียนแผนการเรียนใด
 - ก. วิทยาศาสตร์ – คณิต
 - ข. ศิลปภาษา
 - ค. ศิลปทั่วไป
32. นักเรียนคิดว่าก่อนจะสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนคิดวางแผนชีวิตหลังจากจบการศึกษาไว้อย่างไร
 - ก. การมีครอบครัวที่สมบูรณ์
 - ข. ท่องเที่ยว พักผ่อนสมองให้ปลอดโปร่ง
 - ค. วางแผนการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ

ภาคผนวก ค

แผนงานการประชาสัมพันธ์

- ประกอบอาชีพในศูนย์การแพทย์
ในโรงพยาบาลเอกชน และโรงพยาบาลของรัฐบาล
- สามารถที่จะประกอบธุรกิจส่วนตัวได้ โดยให้
บริการตามบ้าน

แหล่งอ้างอิง

ทำงานในศูนย์การแพทย์ โรงพยาบาลเอกชนและ
โรงพยาบาลต่าง ๆ ของรัฐบาล

รายละเอียด

ผู้ที่รับราชการจะได้รับเงินเดือน 6,360 บาท ส่วน
ผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการของเอกชนรายได้จะแตกต่างกันไปตามสภาพของสถานที่ประกอบการและจิตความ
สามารถของแต่ละคน - แต่โดยทั่วไปแล้วค่าจ้างของผู้
ประกอบอาชีพนี้ จะไม่ต่ำกว่า 12,000 บาทขึ้นไป
นอกจากนี้ นักกายภาพบำบัดยังมีรายได้พิเศษ โดยการให้
บริการทางกายภาพบำบัดตามบ้าน

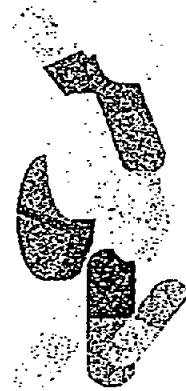
แนวโน้มนความต้องการของตลาด

ในประเทศไทย งานกายภาพบำบัดได้ดำเนินการมา
นานแล้ว ซึ่งในระยะแรก ๆ แทบจะไม่มีใครรู้จักเลยว่า
กายภาพบำบัด คืออะไร การบำบัดรักษาที่ยังใช้เฉพาะการ

บำบัดด้วยมือ การอาศัยความร้อน จากไฟฟ้าขนาดใหญ่
และการใช้เครื่องมือ โดยใช้มือจับ เป็นต้น ค่อนข้างด้านนี้
ได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับ มีการก่อตั้งโรงเรียนกายภาพ
บำบัด เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้าน
กายภาพบำบัดโดยตรง การศึกษาก็ยังต้องเสริมงาน
กายภาพบำบัดให้ทันคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งมีการประดิษฐ์
เครื่องมือทางกายภาพบำบัดชนิดใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี
ที่ทันสมัย ทำให้ผลการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจประชาชน
โดยทั่วไปจึงรู้สึกว่า กายภาพบำบัดมากขึ้น อีกทั้งยอมรับ
ว่านักกายภาพบำบัดมีบทบาทสำคัญต่อการแพทย์ในการ
บำบัดรักษาผู้ป่วยให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บ โดยปราศจาก
ภาวะแทรกซ้อน สามารถกลับไปประกอบอาชีพการงานได้
โดยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและไม่ต้องการกลืนเป็นโรค
เดิมอีก นอกจากนี้ยังมีบทบาทในด้านการส่งเสริมสุขภาพ
และการป้องกันโรคอีกด้วย

แหล่งข้อมูล

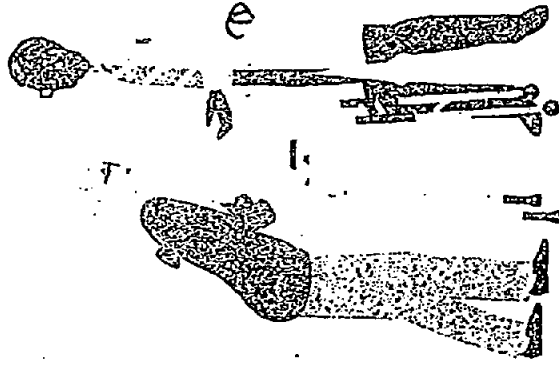
โรงพยาบาลต่าง ๆ ของรัฐบาล

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

บทสัมภาษณ์

๒๒ ภาควิชาภาษา

ศึกษาและอาชีพ

ภาควิชาภาษาเป็นอาชีพแขนงหนึ่งในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นวิชาที่ช่วยการบำบัดรักษา ป้องกันความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ให้กลับคืนสู่สภาพปกติให้มากที่สุด หรือให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เต็มที่ให้เป็นภาระของผู้อื่นของสังคม โดยอาศัยเครื่องมือทางฟิสิกส์ โดยนำเอาคุณสมบัติของความร้อน แสง เสียง คลื่น ไฟฟ้า กลิ่นวิทยุ คลอดจนคุณสมบัติของน้ำมาประยุกต์ใช้ และที่สำคัญ คือ การบริหารร่างกาย การกด การดันดึง การนวดและเทคนิคอื่น ทางกายภาพบำบัด รักษาอาการผิดปกติของร่างกาย เช่น กระตุกชัก ชักเกร็ง อัมพาต โรคหัวใจ หรือโรคประสาทด้วยวิธีการกายภาพบำบัด หรือวิธีอื่น ๆ ที่มิใช่การรักษาด้วยยา และโดยปกติเป็นการปฏิบัติงานตามคำสั่งของแพทย์ ซึ่งแจ้งผู้ป่วยให้ออกกำลังกายเพื่อรักษาโรคกล้ามเนื้อไม่ปกติ และเช่นอนประสาทพิการ ; ใช้ยีนวนวดตามร่างกายของผู้ป่วย ; ให้การรักษาด้วยการฉายแสงอาทิตย์เทียม แสงอัลตราไวโอเลต หรืออินฟราเรด ; ให้การรักษาด้วยการให้อาบน้ำยารักษาโรค หรือน้ำประเภทอื่น

เช่น นํ้าวน นํ้าร้อน นํ้าเย็น ทำการประคบให้ชุ่มและบีบนิ้วกด ; ใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น เครื่องต้นและเครื่องออกกำลังกายช่วยในการรักษาและให้คำแนะนำในการใช้อุปกรณ์เทียม ; บำบัดการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย อาจชำนาญในการรักษาแบบใดแบบหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น การรักษาด้วยแสงอาทิตย์ การรักษาด้วยไฟฟ้า การรักษาด้วยน้ำ หรือการรักษาด้วยเครื่องกล

นักกายภาพบำบัด มีหน้าที่บำบัดรักษาผู้ป่วยตามคำสั่งแพทย์ โดยการใช้เครื่องมือทางฟิสิกส์ การบริหารร่างกายเฉพาะทำ หรือการคิดสิ่ง การนวด และเทคนิคอื่น ๆ ทางกายภาพบำบัด เพื่อป้องกันอาการของความเสื่อมทางอวัยวะบางส่วนของร่างกาย หรือเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายผู้ป่วยหลังการเจ็บป่วย การผ่าตัด หรือ หลังกักใจได้รับอุบัติเหตุทางใดทางหนึ่ง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

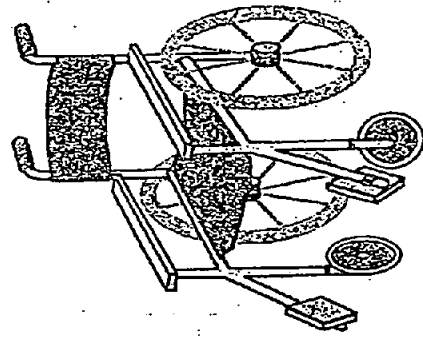
ผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพ นักกายภาพบำบัดจะต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด) ซึ่งเปิดสอนในสถาบันดังต่อไปนี้

- โรงเรียนภาษาภาษาบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
- ภาควิชาภาษาภาษาบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ภาควิชาภาษาภาษาบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - คณะภาษาภาษาบำบัด มหาวิทยาลัยรังสิต
 - คณะสาขาสถาปัตยกรรม ภาควิชาภาษาภาษาบำบัด
- บุคลากรที่มีภาควิชา

การศึกษา สาขาวิชาภาษาภาษาบำบัด จะใช้เวลา 4 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาเลือก ซึ่งจะต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการส่งนักศึกษาไปฝึกงานตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องงานอย่างแท้จริง

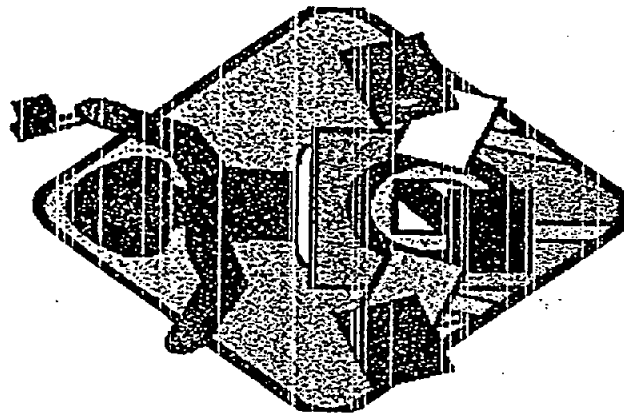
อนึ่งสำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาของเอกชน จะต้องสอบจนพบเป็นต้นและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ สาขาภาษาภาษาบำบัด

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ บริการอะไรทำนอง

1. บริการค้นหาข้อมูลอาชีพจากแฟ้มข้อมูลอาชีพ
2. บริการแผ่นพับ แผ่นปลิวอาชีพต่าง ๆ
3. บริการเอกสาร วารสารด้านอาชีพ
4. บริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ

มหาวิทยาลัย

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ

กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

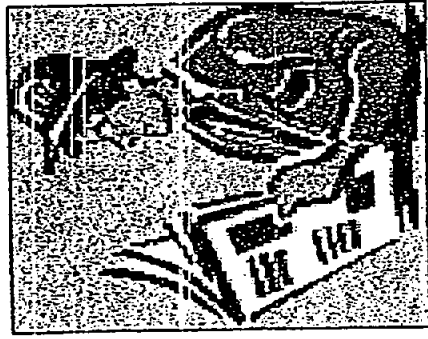
กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

นครรัฐศาสตร์

ลักษณะงาน

ทำงานวิจัยเกี่ยวกับรากฐานพัฒนาการ การปฏิบัติ การ และความสัมพันธ์ภายในระหว่างสถาบันการเมือง ตลอดจนการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง และการปรับปรุงทฤษฎีการเมือง การสร้างความโดดเด่นของประชาชนผ่านสื่อมวลชน ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและธุรกิจ กฎหมายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเมือง

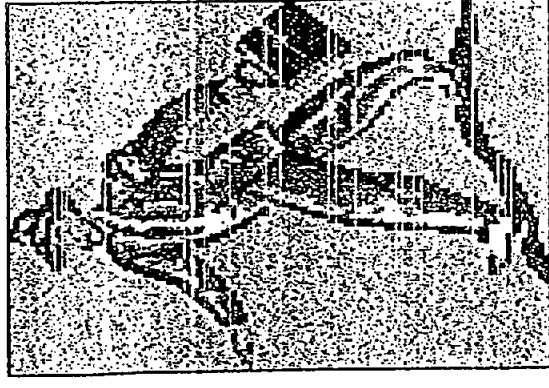

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

มีความสามารถด้านการเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รู้จักจุดใจและสร้างความร่วมมือจากบุคคลอื่นในการทำงาน ชอบการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความอดทน เข้มแข็ง เอื้อกเป็น สามารถทนต่อความทุกข์ยากได้ดีและมีมนุษยสัมพันธ์สูง รู้จักเสียสละ ทำงานเพื่อส่วนรวม มีจิตใจเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีความสนใจในการปกครอง และการบริหาร มีความสนใจต่อสภาพและความเปลี่ยนแปลงของสังคมและมีความสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาต่างๆ ของสังคม

การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ศึกษาต่อคณะรัฐศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

แนวทางในการประกอบอาชีพ

สามารถประกอบอาชีพรับราชการด้านปกครองที่มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งและก้าวหน้าได้ตามลำดับ นอกจากนี้โอกาสความก้าวหน้าในงานนั้นยังขึ้นอยู่กับการศึกษาความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานนั้นๆ อีกด้วย และสามารถปฏิบัติงานได้ตาม กระทรวง ทบวง ารอื่นๆ ของรัฐ

3. ทำงานในหน่วยงานเอกชน

- คุณอุดมวิทย์ภูวนาถรี ได้รับเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการร้อยละ 99.00 ขึ้นไป
- นี่คือความก้าวหน้าขั้นสูงอยู่กับโครงสร้างการบริหารงานนโยบายของบริษัทและรายได้ความมั่นคงของบริษัท

6. แนวโน้มความต้องการการของตลาด

ปัจจุบันการรักษารักษาโรคต่าง ๆ ทางด้านการแพทย์แผนปัจจุบัน กำลังพัฒนาคุณภาพต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมขั้นตอนการผลิตยารักษาโรคต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ในการบำบัดรักษา อารมณ์ที่รู้สึกถึงเป็นที่ยอมรับทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน เป็นอย่างมาก ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้ และทดลอง เพื่อผลิต ค้นหาด้วยยารักษาโรคต่าง ๆ

7. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

- แพทย์
- พยาบาล
- อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าผลิตยาต่าง ๆ

8. ข้อจำกัดทางอาชีพ

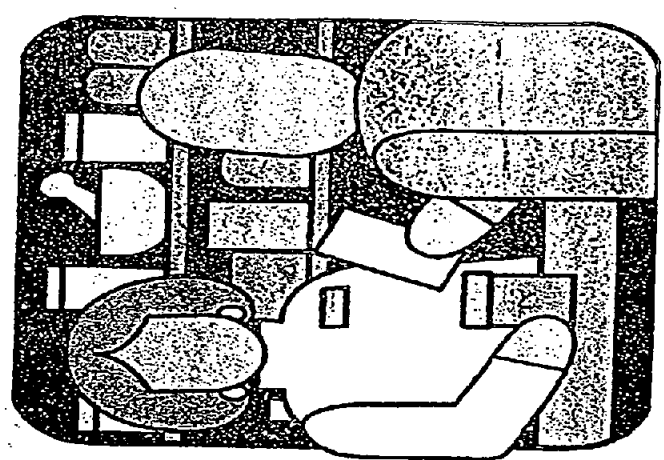
เภสัชกร จะต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลายอาชีพ ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ในการปฏิบัติงาน หรือการจ่ายยา ให้กับผู้ป่วย จะต้องมีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และต้องมีการควบคุมโดยหน่วยงานอีกด้วย

9. แหล่งข้อมูล

- โรงพยาบาลต่าง ๆ ของรัฐบาล

เภสัชกร

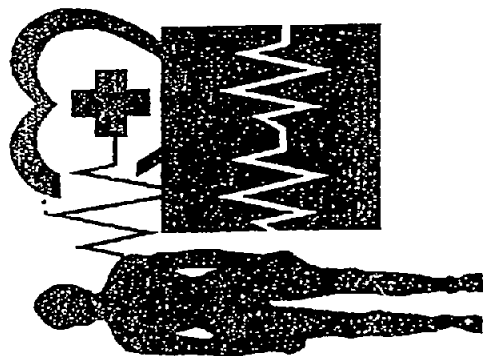
กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

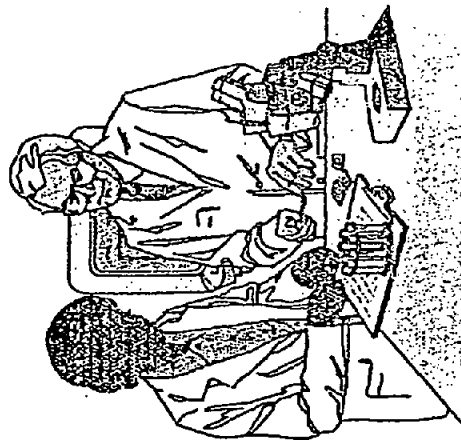

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
หนังสือส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1238

จำกัดจำนวนบุคคลที่จะดำรงตำแหน่ง นอกจากนี้ นักวิทยาศาสตร์ยังอาจทำหน้าที่ในหน่วยราชการที่ เกี่ยวข้องกับการนิเทศะห์ วิจัยในทางวิทยาศาสตร์ เช่น กระทรวง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำหรับงานในภาคราชการนี้ นักวิทยาศาสตร์ มีโอกาสเป็นอย่างมากที่จะได้ศึกษาเทคโนโลยีและระบบที่ สูงขึ้น เนื่องจากการเรียนในคณะวิทยาศาสตร์ จำ เป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ สารเคมี เป็นต้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ จึง สามารถทำงานในภาคอุตสาหกรรมได้ด้วย

อาชีพ

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

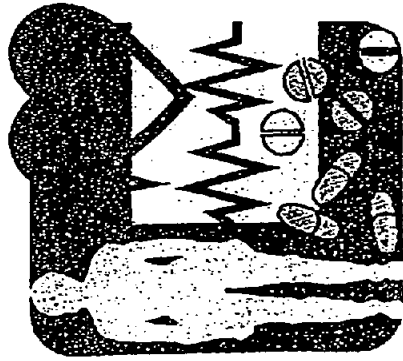
กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

นักวิทยาศาสตร์

ลักษณะงาน

ศึกษาค้นคว้าเพื่อความเข้าใจในธรรมชาติ เช่น ศึกษากันคว่ำเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของเชื้อไวรัสอย่างถ่องแท้ ทำการศึกษานี้เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของสารกึ่งตัวนำ สารตัวนำยิ่งยวด เป็นต้น แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานั้นมาใช้ในการเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติต่อไป

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ที่จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ต้องเป็นผู้ที่รักการสังเกต สามารถตั้งข้อสงสัยจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนั้น และรักที่จะหาคำตอบของข้อสงสัยนั้นให้ได้ เช่น สังเกตปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดในธรรมชาติ ซึ่งอาจจะทำได้โดยการทำการทดลอง หรืออาจจะใช้ข้อมูลที่ได้อาจการสังเกตในการวิเคราะห์ จากนั้นต้องรู้จักสรุปผลที่ได้จากการทดลองและวิเคราะห์ แล้วใช้ผลสรุปนั้น ในการอธิบายข้อสงสัยต่อไป ในด้านคุณธรรม นักวิทยาศาสตร์ต้องเคารพในผลงาน การค้นพบของนักวิทยาศาสตร์อื่น ไม่นำผลงานที่ผู้อื่นกระทำมาก่อนเป็นผลงานของตนเอง การรายงานผลการทดลองของตนเองต้องทำด้วยความซื่อสัตย์ตามความจริง ต้องไม่บิดเบือนข้อมูลเพื่อให้ได้ผลสรุปตามที่ตนคาดหมายไว้ นอกจากนี้ควรใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ตนเองมีอยู่ในการสร้างสรรค์สังคมและธรรมชาติ ต้องไม่ใช้ความรู้ที่มีไปในทางทำลายธรรมชาติและคุณธรรมอันดีงาม

การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

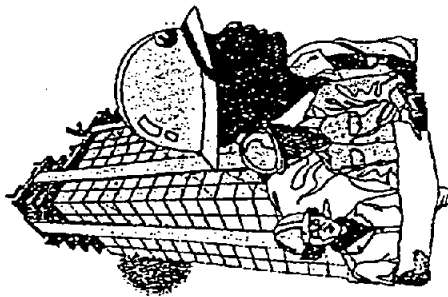
ผู้ที่ประสงค์จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ เมื่อศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องศึกษาในโปรแกรม ทางวิทยาศาสตร์ และเข้าศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน การศึกษาในระดับปริญญาตรีใช้เวลา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษายาจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ปี และปริญญาเอก อีกประมาณ 3 ถึง 5 ปี

แนวทางในการประกอบอาชีพ

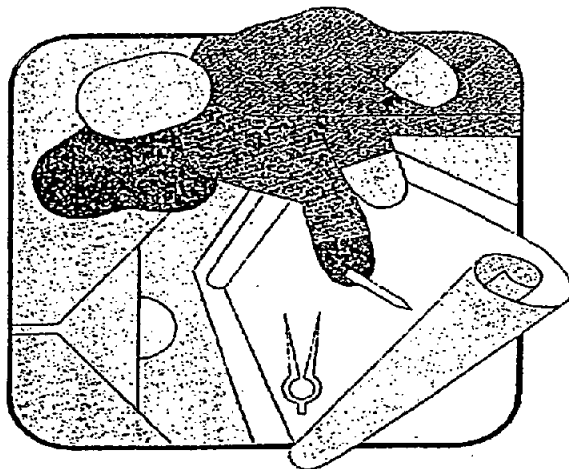
ในประเทศไทย อาชีพนักวิทยาศาสตร์ มักจะแบ่งอยู่ในรูปของอาจารย์สอนวิทยาศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา มีความก้าวหน้าถึงตำแหน่งศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีระดับ 10 ถึง 11 เทียบได้กับตำแหน่งของ รองปลัดกระทรวงหรืออธิบดีในหน่วยงานราชการอื่น ๆ ทั้งนี้ตำแหน่งทางวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษา ขึ้นอยู่กับความสามารถของตัวบุคคล และมีได้

แนวทางในการประกอบอาชีพ

1. รับราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ในตำแหน่งสถาปนิก ผู้ช่วยสถาปนิก หรือเป็นที่ปรึกษา ด้านสถาปัตยกรรม ครู อาจารย์
2. ทำงานในบริษัทสถาปนิกต่าง ๆ ของเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ
3. ประกอบอาชีพส่วนตัว
4. ศึกษาต่อระดับปริญญาโทและเอก

สถาปัตย์

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

กรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

สถาปนา

ลักษณะงาน

ออกแบบอาคารประเภทต่างๆ ให้สวยงาม และสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ กฎหมาย ประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถ ทั้งทาง ศิลปะ และเทคนิค โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย และประหยัดทั้งในด้านราคาก่อสร้าง และพลังงานสนองความต้องการของผู้อยู่อาศัย และผู้ใช้ อาคาร ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่โดยรวมดีขึ้น และไม่ กระทั่งให้เป็นผลเสียต่อส่วนรวม

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี (Creative Thinking)
2. มีการทำงานที่เป็นระบบ (Systematic)
3. มีความละเอียดรอบคอบต่องานที่ทำ เพราะเป็นงานที่ต้องรับผิดชอบ ต่อชีวิต และทรัพย์สินของผู้ อยู่อาศัย
4. ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
5. คำนึงถึงการสร้างสรรค้งานที่มีคุณภาพมากกว่าค่าตอบแทน
6. เข้าใจในระบบเศรษฐกิจและการตลาด เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ
7. คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อเมือง และสภาพแวดล้อม รวมถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ของท้องถิ่น
8. รักและเสียสละ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นต่างจังหวัด
9. ต้องมีรสนิยมทางศิลปะที่ดี และรู้จักพัฒนาฝีมือ ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

1. ฝึกฝีมือในการหัดเขียน เพราะงานสถาปัตย์กรรมเกี่ยวข้องกับการเขียนภาพ รู้จักสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว สภาพอาคารต่าง ๆ รวมถึงความเป็นอยู่ของผู้คนมนุษย์
3. จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาคอนปลายสายวิทยาศาสตร์ เข้าเรียนมหาวิทยาลัยของ รัฐหรือเอกชน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ใช้เวลาศึกษาประมาณ 5 ปี หรือจบการศึกษาระดับ ปวส. ทางด้านเขียนแบบ แล้วฝึกงานในสำนักงานสถาปนิกหรือศึกษาต่อ เพื่อให้ได้ปริญญาทางสถาปัตยกรรม
4. ติดตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงการเขียนแบบโดยใช้คอมพิวเตอร์ แหล่งศึกษาอบรมของรัฐและเอกชน ขณะนี้มีการเปิดสาขาวิชาสถาปัตย์กรรมมากกว่า 15 สถาบัน นอก จากมีค่าใช้จ่ายสำหรับ หน่วยกิตแล้ว ยังมีค่า ใช้เข้าสำหรับวัสดุและเครื่องมือในการเรียน การสอนอีกด้วย

๘. นโยบายการจ้างงาน

เป็นการบริการลูกค้าเพื่อยกระดับในด้านทัศนคติ

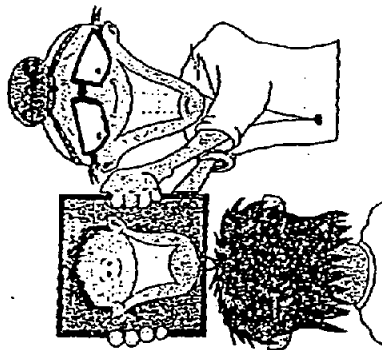
ต้องมีความอดทน อุทิศส่วนประกอบ มีความเมตตา และซื่อสัตย์ต่ออาชีพ

๙. แหล่งข้อมูล

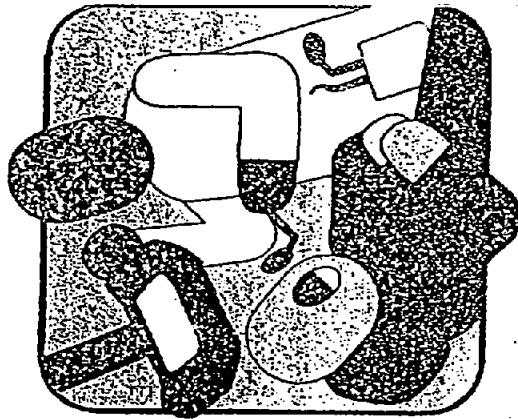
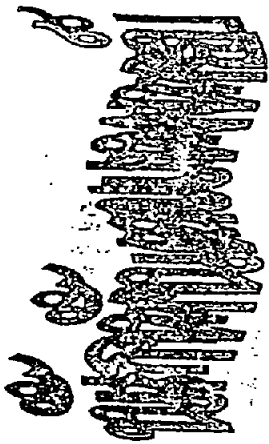
โรงพยาบาลศิริราช

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ บริการข้อมูลไร้พรมแดน

1. บริการค้นหาข้อมูลอาชีพ จากแฟ้มข้อมูลอาชีพ
2. บริการแผ่นพับ แผ่นปลิวอาชีพต่าง ๆ
3. บริการเอกสาร วารสารด้านอาชีพ
4. ให้คำปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

กรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

หน้าที่ของแพทย์

1. ฝึกปฏิบัติงาน

ให้บริการรักษาโรคและความผิดปกติของฟัน และช่องปากด้วยกลไกกรรม ให้น้ำ เอ็กส์เรย์ ทำความสะอาดฟัน ถอนฟัน และอุดฟัน ทำการใส่ฟันปลอม รวมทั้งงานอื่น ๆ ที่ต้องให้ความรู้ทางทันตแพทย์ศาสตร์

2. ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาล

1. ต้องมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และภาษา
2. ต้องมีความรู้ในการทันตกรรมและประสาทสัมผัส
3. มีสุขภาพแข็งแรง บุคลิกดี รู้หลักจิตวิทยา
4. มีฐานะทางการเงินดีพอสมควร

นักศึกษาเข้าศึกษาหลักสูตรทันตแพทย์ จะรับผู้จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า และสามารถสอบผ่านวิชาต่าง ๆ ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตลอดจนการสอบสัมภาษณ์ และการตรวจร่างกาย

หลักสูตรวิชาทันตแพทย์ระดับปริญญาตรี ตามปกติจะใช้เวลาเรียน 5 ปี เมื่อครบหลักสูตรแล้ว จึงจะได้รับใบอนุญาตประกอบเวชกรรมของแพทยสภา มีสิทธิประกอบอาชีพแพทย์ได้ตามกฎหมาย

สถาบันที่เปิดสอนวิชาทันตแพทย์มีหลายแห่ง เช่น วิทยาลัยทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น

เมื่อสำเร็จวิชาทันตแพทย์แล้ว นักศึกษาจะต้องใช้ทุนให้กับรัฐบาล ในสายงานที่เรียนมา โดยประจำอยู่ในโรงพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาล ศูนย์อนามัยของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุขเป็นเวลา 2 ปี หรือเมื่อใช้ทุนแล้วจะทำงานประจำต่อไปในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต่อไปอาจจะไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอก หรือเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย หรือจะประกอบอาชีพอิสระ โดยตั้งคลินิกรักษาเป็นส่วนตัวและทำงานในโรงพยาบาลเอกชนก็ได้

3. แนวทางปฏิบัติของแพทย์

- ประกอบอาชีพตามสถานบริการทันตกรรม
- โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว

4. แหล่งข้อมูล

- โรงพยาบาลของรัฐ
- โรงพยาบาลของเอกชน และสถานบริการทางทันตกรรม
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว

5. หมายเหตุ

รับราชการไม่ได้เงินเดือน 6,360 บาท
ทำงานในโรงพยาบาลเอกชน รายได้ประมาณเดือนละ 8,000 บาท

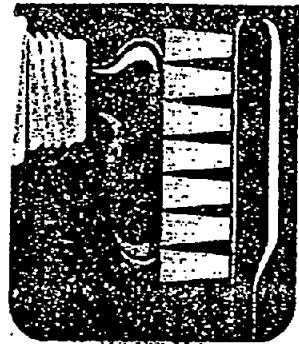
6. แนวโน้มความต้องการของตลาด

อาชีพทันตแพทย์ ถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ดังนั้นผู้ที่จบการศึกษาทางด้านนี้ จึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่สำเร็จไปแล้วมีงานทำได้ง่ายที่สุด ไม่มีคำว่า ว่างงาน คือออกจากราชการประจำในโรงพยาบาลของรัฐ ต่ำนี้อย่างน้อย หรือหน่วยงานทางทหารแพทย์รอง กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แล้ว ยังสามารถทำงานพิเศษหรือไปประจำตามสถานพยาบาลเอกชน ฯลฯ หรือจะเปิดคลินิก โรงพยาบาลเอกชน ฯลฯ หรือจะประกอบอาชีพส่วนตัว โดยการเปิดคลินิกเป็นของตนเอง

ซึ่งขณะนี้ประชาชนทั่วไป สนใจเกี่ยวกับการรักษาฟัน รวมถึงการทำสัลยกรรมฟัน เช่น ทำวีซิว และอื่น ๆ จึงเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมและสามารถสร้างรายได้กำไรหนึ่ง

7. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

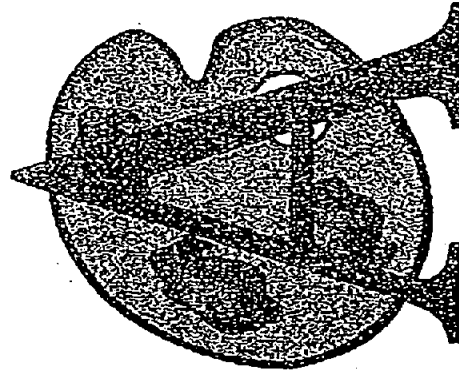
ผู้ช่วยพยาบาล ช่างเทคนิคทันตแพทย์ แพทย์

สมุดสวดมนต์ บริการฟรีตาม

1. บริการสวดมนต์เพื่อสุขภาพของชาวเมือง
2. บริการสวดมนต์เพื่อสุขภาพของชาวเมือง
3. บริการสวดมนต์เพื่อสุขภาพของชาวเมือง
4. บริการสวดมนต์เพื่อสุขภาพของชาวเมือง

วัดสระ

ศูนย์ข้อมูลวิจัย ฝ่ายเผยแพร่

กองส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า ร. 245-1298

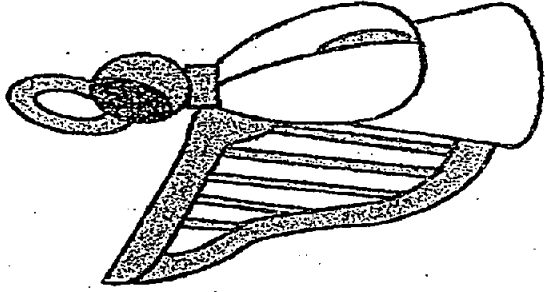
กรมการศาสนา

กระทรวงมหาดไทย

1515

圖書集成

เงินสภาพทั้งสิบหก ภาพเหมือน ภาพพระพุทธรูป
 ภาพแบบของพระพุทธรูป และภาพของพระอุป
 เป็นเส้นโคจรภาพนอกภาพหนึ่งในพระอุโบสถ
 เพื่อเขียนภาพแบบภาพนอกภาพนี้ประเทศ
 หรือบางคราวพระมา ปางวิสูตรหรือผู้ที่เป็น
 ภาพ จัดและวางในภาพใหม่ แบบ พระสมณ
 กรมการประจำพระที่นั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 การให้เงินให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และนางสาว
 เมฆตามความจำเป็น อาจได้ภาพจากพระพุทธรูป
 จัดที่พระที่นั่งและวัดอื่นใดเพื่อใช้ในการกราบไหว้
 พระพุทธรูปหรือพระพุทธรูป และพระพุทธรูป

ਸਤਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ॥

มีจุดมุ่งหมายว่า การจะนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศไทยได้ จะต้องนำเอากระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ มาประกอบเข้าด้วยกัน จะต้องมีทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน

WATERBURY, CT.

๖. การศึกษาการตั้งต้นของวิธีการสอนพิเศษ
คือ ปัญหาอันใหญ่หนึ่ของวิธีการสอนพิเศษ คือ การ
สอนพิเศษนั้นเป็นการสอนประเภทใด การสอนพิเศษ
มีลักษณะอย่างไร การสอนพิเศษมีวิธีการสอน
อย่างไร การสอนพิเศษมีผลอย่างไร

RECEIVED - 1957

සමස්ත ප්‍රතිචාරය සඳහා ස්වකීර්ණය

ความก้าวหน้าในอาชีพ

ถ้ามีความขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีการพัฒนาการของตนเอง มีความก้าวหน้าด้วยตนเอง ตามผลงานที่ปรากฏตามเงื่อนไข กล่าวคือ เกือบจากอาจารย์--> ผู้ช่วย-ศาสตราจารย์ ---> รอง-ศาสตราจารย์ ---> ศาสตราจารย์ แต่ระดับมีสิทธิและผลประโยชน์บางอย่างไว้ในระเบียบของ ก.พ. และทบวงมหาวิทยาลัย

แนวโน้มของตลาดแรงงาน

- มีความต้องการค่อนข้างน้อย เนื่องจากงบประมาณจำกัด กระทบเข้าสู่ตลาดแรงงานส่วนใหญ่จะทดแทนอัตราที่ว่าง
- มีอัตราใหม่ไม่มากนัก นอกจากตำแหน่งงานที่เป็นสาขาที่ขาดแคลน

ความก้าวหน้าในอาชีพ และ แนวโน้มตลาดแรงงาน

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

กรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

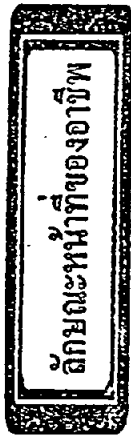
ทางเลือกใหม่ และ ทางเลือกที่ดี

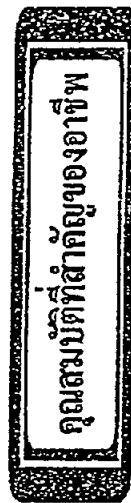
สอดคล้องกับวิชาชีพในมหาวิทยาลัย
วิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ : เตรียมคำสอนและ
บรรยายให้นักศึกษา นักศึกษาฟัง ; เตรียมข้อสอบ คู่มือการ
สอบ และตรวจให้คะแนน ; ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร
ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่สอน เพื่อปรับปรุงการสอนให้
ทันสมัย ; ควบคุมระเบียบวินัย ; และความประพฤติของ
นิสิตนักศึกษาในสถาบัน ; ถ้าสอนวิชาในแขนงวิชาวิทยา
ศาสตร์จะต้องมีการจัดเตรียมการทดลองและควบคุมการ
ปฏิบัติงานทดลองของนิสิตนักศึกษา. อาจมีหน้าที่เตรียม
หัวข้อหลักสูตรการศึกษา จัดตารางสอน สอนทบทวนใน
ชั้น สอนภาคพิเศษ ทำการวิจัยเรื่องต่าง ๆ เป็นเอกสาร
และให้คำแนะนำนิสิต นักศึกษาในการเลือกวิชาเรียน
เพื่อจะได้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง. อาจทำการ
วิจัยและทดลองเพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เป็นประโยชน์

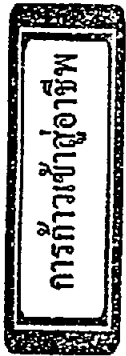
สำหรับการสอน. อาจมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านบริหาร. อาจขอ
รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานนอกเกี่ยวกับการสอน
การวิจัย การรวบรวมข่าวสาร และการอำนวยความสะดวก
ต่าง ๆ ในแขนงวิชาที่ต้องการศึกษาเป็นพิเศษ

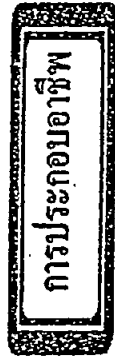
เป็นผู้ทำหน้าที่สอนนิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสถาบันการศึกษาระดับอุดม
ศึกษา ที่ราชการรับรองวิทยฐานะ เป็นอาจารย์สอนใน
มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย รับคิชอบงานสอน งานวิจัย งาน
บริการสังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- งบประมาณที่กำหนด
- มีคุณสมบัติในการรับราชการตามระเบียบของ ก.พ.
- ควรเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ มีพรสวรรค์ในการ
พูด และมีความพร้อมที่จะพัฒนาการสอนของตัวเองพร้อมทั้ง
มีจิตเมตตาต่อนิสิต นักศึกษา

- โดยการสอบคัดเลือกผ่านทางทบวง
มหาวิทยาลัย
- การโอนย้ายจากหน่วยงานอื่น
- โดยเงื่อนไขพิเศษ เช่น นักเรียนทุน นัก
เรียนเรขาคณิต นักเรียนสาขาขาดแคลน
- ไม่สมัครงานตามความต้องการของ
มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยต่าง ๆ

- ทำหน้าที่สอนหนังสือเป็นหลัก
- ทำงานวิจัย ค้นคว้า ให้เกิดความรู้ใหม่
- ควบประกอบอาชีพด้วยใจรัก พัฒนาการ
สอนของตัวเองอยู่เสมอ

- ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐ
รายได้ตามวุฒิการศึกษา
- ส่วนมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเอกชน
รายได้สูงกว่า

๕. แนวโน้มความต้องกาขยายขีดจำกัดแรงงาน

ในการดำเนินธุรกิจเกือบทุกด้าน จำเป็นที่จะต้องมีนักบัญชีไว้ เพื่อทำงานด้านบัญชี ปัจจุบันการทำเงินธุรกิจได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า อภิชีพนักบัญชี ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในหน่วยงานของรัฐบาล เอกชน หรือธุรกิจส่วนตัว

๗. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นอกจากจะทำงานในด้านบัญชีโดยตรงแล้ว นักบัญชียังอาจจะไปทำงานอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับวิชาชีพที่เรียนมา เช่น ทำงานในหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณ การเงิน งานธนาคาร บริษัทประกันภัย ประกอบอาชีพอิสระโดยเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตหรือเป็นอาจารย์สอนบัญชีในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น

๘. ข้อดีการศึกษาวิชาชีพ

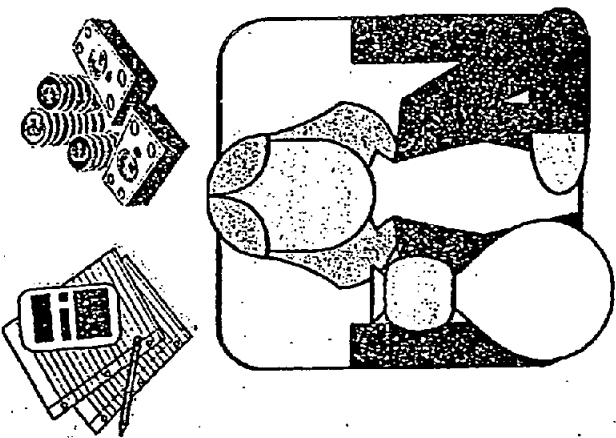
๘.1. แพร่สิ่งข้อมูล

ข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถติดต่อสอบถามได้ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนทุกแห่งที่ทำการเปิดสอนในสาขานักบัญชี

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ
กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 246-1298

๕. อาชีพ

กรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

คำถาม

1. สิทธิมนุษยชน

นักบัญชี คือ ผู้ให้บริการทางบัญชีแก่สถานประกอบการธุรกิจ บุคคล สถาบันเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล รวมถึงการควบคุมดูแลการทำบัญชี และการตรวจสอบบัญชี การรับรองความถูกต้องและความครบถ้วนในการทำบัญชีและเอกสารทางการเงิน ได้แก่

1. สมุหบัญชี

ทำงานเกี่ยวกับการบัญชีในสถานประกอบการ ธุรกิจ สถาบันเอกชน และหน่วยงานของรัฐบาล คิดค้นและวางระบบงานทางบัญชี ; ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับการเงิน เช่น การซื้อของที่อาจเกิดขึ้นได้ ; ทำหรือตรวจสอบเงินได้พึงประเมินเพื่อยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมิน และส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ประเมินภาษี ; ให้คำแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การวางระบบงานบัญชี

2. ผู้สอบบัญชี

ตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง และความครบถ้วนของจำนวนเงินที่บันทึกลงในสมุดบัญชี รวมทั้งเอกสารทางการเงินของสถานประกอบการธุรกิจ สถาบันเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล ; ตรวจสอบรายการต่างๆ ที่บันทึกไว้ในสมุดบัญชี เช่น บัญชีประจำวัน หรือบัญชีรายวัน ; ตรวจสอบเพื่อแสดงให้สอดคล้องกับเงินรายได้ การมีค่าผ่านและวันที่ส่งจ่ายเข้าบัญชีเงินสด

3. นักบัญชีอื่น

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในสาขานี้ รวมถึงนักบัญชีซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น ตัวอย่างเช่น ผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชี การวางแผนงานทางบัญชี และการวางระบบการบัญชีแก่สถานประกอบการ

2. คุณสมบัติของนักบัญชี

1. รับผิดชอบต่อวิชาชีพของตนเอง
2. รับผิดชอบในการเสนอข้อมูลทางบัญชีที่เชื่อถือได้ถูกต้องรวดเร็ว และมีประโยชน์อย่างแท้จริงในการตัดสินใจ
3. รับผิดชอบในการวิเคราะห์ จัดหาแบบ วิธีการ และรูปแบบบัญชีที่ดี เหมาะสม
4. รับผิดชอบในการใช้ความรอบคอบ วิจารณ์ญาณเพื่อพิจารณาหาหลักการปฏิบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับด้านผลประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
5. รับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง และให้ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาชีพและสังคม
6. สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรีทางการบัญชี

3. แนวทางพัฒนาวิชาชีพบัญชี

ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชี สามารถที่จะประกอบอาชีพในสถานที่ต่าง ๆ ได้หลายแห่งทั้งที่เป็นหน่วยงานของราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะทำงานบัญชีไปทั่วทั้งบ้านได้ และเมื่อมีบัญชีทำงานจนมีความพร้อมและคุณสมบัติตาม

ที่มอบหมายให้รับผิดชอบที่จะสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตได้

4. แนวคิดเชิงบวก

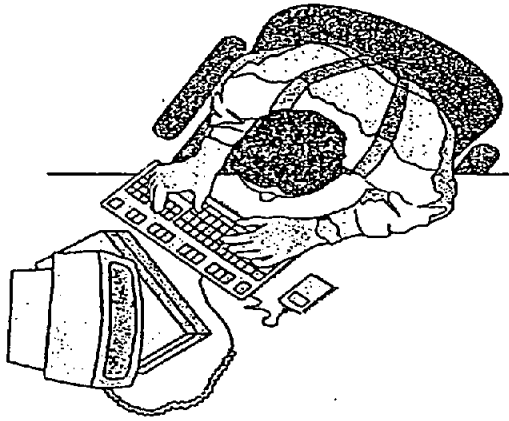
ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชี สามารถที่จะประกอบอาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานประกอบการธุรกิจ สถาบันเอกชน หรือธุรกิจส่วนตัว

5. ภาษีเงินได้

ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ เงินเดือนที่ได้รับ จะได้ตามปกติการศึกษา ส่วนในภาคเอกชน จะได้รับตามวุฒิการศึกษา, ประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทหรือองค์กรที่จ้างงานพนักงานบัญชี ซึ่งไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว

บทความพิเศษ

สรุปต่าง ๆ การบริการด้านการเงินที่กำลังเป็นที่แพร่หลายอย่างมาก เช่น ON-LINE BANKING BULLETIN BOARD, DATABASE, ATM, ELECTRONIC MAIL ฯลฯ การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ และผู้ใช้งานซึ่งนับวันจะเพิ่มจำนวนการใช้มากขึ้น บุคลากรในด้านนี้ไม่ว่าจะเป็น นักคอมพิวเตอร์ นักเขียนโปรแกรม นักวิเคราะห์ระบบงาน วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรคอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่ให้งานในด้านบริการ การบริการและการใช้บริการ อธิปไตยกำลังเป็นอาชีพที่ได้รับความสะดวกสบายในงานในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพวิศวกรคอมพิวเตอร์ จากตัวเลขสถิติของ TDMA พบว่าจะมีการขาดแคลนค่อนข้างสูงในอนาคต จึงเป็นอาชีพที่ควรให้ความสนใจโดยอาชีพหนึ่ง

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ศูนย์ข้อมูลอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาชีพ

กองส่งเสริมการมีงานทำ โทร. 245-1298

1. รับราชการในตำแหน่งวิศวกรคอมพิวเตอร์ จะได้เงินเดือน 6,360 บาท
2. ทำงานในหน่วยงานเอกชน จะได้ค่าจ้างในอัตราค่อนข้างสูง โดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ จะมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน
3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของบุคลากรนั้น

แนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน

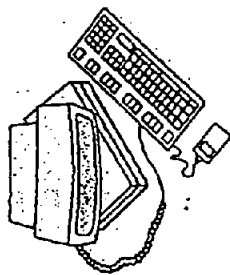
ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีความเจริญก้าวหน้า คอมพิวเตอร์มีความจำเป็นสำหรับสำนักงานและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษาต่าง ๆ สถาบันการศึกษาด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ และขณะนี้สามารถขยายรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน

ประเทศไทยของเรามีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของราชการ รัฐวิสาหกิจ สำนักงาน บริษัทห้างร้าน ธุรกิจเอกชน ทั้งขนาดเล็กและใหญ่ ได้นำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้งานอย่างกว้างขวาง ในเรื่องของการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผลการควบคุมการผลิตต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้มีการนำคอมพิวเตอร์ไปประยุกต์ใช้ในงานด้านอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น การให้

4 วิธีการคอมพิวเตอร์

ลักษณะอาชีพ

ออกแบบ แก้ไขอุปกรณ์ต่าง ๆ และส่วนประกอบ
อิเล็กทรอนิกส์ ระบบวงจรต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ แก้ไข
ระบบ โปรแกรมต่าง ๆ ปฏิบัติงานหลักมูลฐานและต้อง
เชี่ยวชาญในงานด้านอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อุปกรณ์เรดาร์
เครื่องประมวลผลอิเล็กทรอนิกส์ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์

วิศวกรคอมพิวเตอร์ ต้องมีความรับผิดชอบ และ
แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการใช้งานและโปรแกรมคำสั่ง อาจ
ทำหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานด้วย โดยวิเคราะห์หา
แผนระบบงาน (DATA PROCESSING) ความต้องการ
ของตลาดและปรับปรุงขั้นตอนต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำ
แนะนำการใช้งาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในด้าน
เอกสาร ค้นหา และวิจัย พัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ รวมถึงการ
ปรับปรุงโปรแกรมให้ทันสมัยเสมอ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

คุณสมบัติส่วนตัวบุคคลที่ผู้ต้องการ คือ สายตาสี ว่าง
ทางแข็งแรง อดทน เพราะบางครั้งอาจต้องทำงานติดต่อกัน
เป็นเวลานาน ๆ ภาษาอังกฤษดีทั้งการเขียนและการพูด
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ค่อนข้างดี เป็นคนรักการอ่าน
เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้าสิ่งวิวัฒนาการและความรู้ใหม่ ๆ นำ
มาปรับปรุงใช้ในระบบงาน การมีความคิดริเริ่ม และช่างคิด
เห็นสิ่งที่ต้องการสำหรับการแก้ปัญหาการออกแบบและการ
วางแผน

ผู้ที่สนใจในอาชีพนี้ จะต้องจบการศึกษาอย่างต่ำ
ระดับปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ ซึ่งใน
ปัจจุบันเปิดสอนอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง โดยรับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6
(ม.6) สาขาวิทยาศาสตร์ มีความรู้ภาษาอังกฤษคณิตศาสตร์
และฟิสิกส์ดี เพราะคำบางส่วนใหญ่ยังคงเป็นภาษาอังกฤษ
ซึ่งจะได้ประโยชน์มากสำหรับผู้ที่เพิ่มพูนภาษาอังกฤษดี
จะสามารถค้นคว้าและศึกษาได้ดีขึ้น หากมีความสนใจใน
เรื่อง อิเลกทรอนิกส์ด้วย ก็จะทำให้การเรียนเพิ่มความสนุก
และ น่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังอาจศึกษาต่อในคณะ
วิศวกรรมศาสตร์ สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สาขาอิเลกโทร-
นิกส์ ไฟฟ้าและเครื่องกล มหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนอยู่
ในขณะนี้

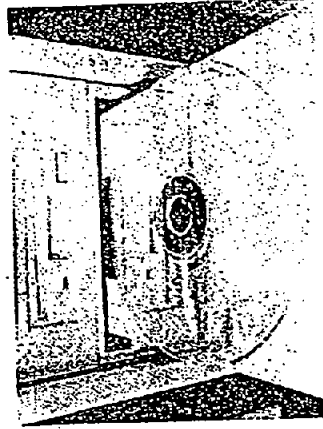
ให้การฝึกอบรมเฉพาะแก่พนักงาน เพื่อให้เข้าใจและรู้
ถึงระบบงานต่าง ๆ ของเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละชนิด
ที่มีอยู่

แนวทางการประกอบอาชีพ

ประกอบอาชีพในบริษัทต่าง ๆ โรงงาน
อุตสาหกรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โรงงานอุตสาหกรรม
กรรมเกี่ยวกับระบบต่าง ๆ ของวงจรอิเลกทรอนิกส์

แหล่งจ้างงาน

1. ราชการในตำแหน่งวิศวกรคอมพิวเตอร์
2. ทำงานในบริษัทกิจ
3. บริษัทต่าง ๆ และโรงงานอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์
4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว เช่น เปิดโรงเรียน
สอนคอมพิวเตอร์ รับแก้ไข ซ่อม ระบบอิเลกทรอนิกส์
ต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์

ความเห็นของผู้ปกครอง
 ข้าพเจ้า นางดำ ไชยจันทร์ เป็นผู้ปกครองของ ด.ญ.พรทิว ไชยจันทร์
 เรียนชั้น ป.2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

(☒) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน

เนื่องจาก.....

ลงชื่อ ดำ ไชยจันทร์ ผู้ปกครอง
 (นางดำ ไชยจันทร์)

ความเห็นของผู้ปกครอง
 ข้าพเจ้า นาง พิศม ใส เป็นผู้ปกครองของ ด.ญ.พรทิว ใส
 เรียนชั้น ป.2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

() อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน

เนื่องจาก.....

ลงชื่อ พิศม ใส ผู้ปกครอง
 (นางพิศม ใส)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นางดาวนก วงศาภา เป็นผู้ปกครองของ เด็กหญิงกัญญา ชื่นอยู่
 นักเรียนชั้น ๒ / ๒ ได้พิจารณาแล้ว

(✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน
 เนื่องจาก.....

ลงชื่อ (นางดาวนก) ผู้ปกครอง
 (นางดาวนก ชื่นอยู่)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นางจิตา กาศิณี เป็นผู้ปกครองของ เด็กหญิงวิภา กาศิณี
 นักเรียนชั้น ๒ / ๒ ได้พิจารณาแล้ว

(✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน
 เนื่องจาก.....

ลงชื่อ (นางจิตา) ผู้ปกครอง
 (นางจิตา กาศิณี)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นาย ทอม ลีกลอง เป็นผู้ปกครองของ ด.ช. ทอม ลีกลอง

นักเรียนชั้น 2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

(✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน

เนื่องจาก.....

ลงชื่อ ทอม ลีกลอง ผู้ปกครอง

(..... ทอม ลีกลอง.....)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นายอรรถพล ศรีจันทร์ เป็นผู้ปกครองของ ด.ช. อรรถพล ศรีจันทร์

นักเรียนชั้น 2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

(✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

() ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน

เนื่องจาก.....

ลงชื่อ นายอรรถพล ศรีจันทร์ ผู้ปกครอง

(..... นายอรรถพล ศรีจันทร์.....)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นาย ธีรวิทย์ เป็นผู้ปกครองของ ด.ช. อธิพงษ์ นมออกจ
 นักเรียนชั้น ๗.2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

- (✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้
 () ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน
 เนื่องจาก.....

ลงชื่อ นาย ธีรวิทย์ ผู้ปกครอง
 (ภาณุ ธีรวิทย์)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า นางสาว ธีรวิทย์ เป็นผู้ปกครองของ ด.ญ. ศุภกัญญา นมออกจ
 นักเรียนชั้น ๗.2 / 3 ได้พิจารณาแล้ว

- (✓) อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้
 () ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน
 เนื่องจาก.....

ลงชื่อ ผู้ปกครอง
 (นางสาว ธีรวิทย์)

ที่ ทม 1012/ 4042

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 ตุลาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจุนวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพีง ราชคม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา” โดยมี อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้ห้องแนะแนว และขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพีง ราชคม ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ ๒๕๕๕

วันที่ ๑๔ กันยายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง ราชคม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพญาลอวิทยาคม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา” โดยมี อาจารย์ ดร.นันทา ผู้รักษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ และแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรำพึง ราชคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

พ.ร.อ. ๑๒๕๕ -

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 3436

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๘ กันยายน 2544

เรื่อง ส่งตัวกลับเข้ารับราชการ

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา

ตามที่ นางสาวรำพึง ราชคม ข้าราชการในโรงเรียนพญาลอวิทยาคม สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา ซึ่งได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว หลักสูตร 2 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 นั้น

บัดนี้ นางสาวรำพึง ราชคม ได้เรียนรายวิชาต่างๆ ครบตามหลักสูตร สอบประมวลความรู้ได้ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2544 และมีความประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล

นางสาวราพีง ราชคม

วัน เดือน ปี เกิด

9 ตุลาคม 2507

สถานที่เกิด

จังหวัดพะเยา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

94 หมู่ 7 ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2534 – 2536

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี

พ.ศ.2536 – ปัจจุบัน

โรงเรียนพญาลอวิทยาคม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2527

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

พ.ศ.2529

ประโยคครูมัธยม (ป.ม.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตพระนครใต้ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2532

คหกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกอาหารและโภชนาการ

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2545

การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ